

Projekt zahájení a realizace konkursního řízení ve firmě Good OLIVER s.r.o.

Bc. Iveta Hanáková

Diplomová práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav managementu
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iveta HANÁKOVÁ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**

Téma práce: **Projekt zahájení a realizace konkurzního řízení ve firmě good Oliver s.r.o.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- V přehledu analyzujte současný zákon o konkurzu a vyrovnání a jeho novelizaci platnou od příštího roku.
- Porovnejte a zhodnoťte dopady těchto dvou forem zákona na účastníky konkurzního řízení.

II. Praktická část

- Popište a analyzujte současný stav firmy good Oliver s.r.o.
- Vytvořte projekt zahájení a realizace konkurzního řízení.
- Projekt podrobte analýze ekonomických dopadů celého řízení.

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KOZEL, R. Problémy konkursního řízení a jejich řešení. Praha: Linde Praha, 2001. 337 s. ISBN 80-7201-290-8.

SYNEK, M., et al. Manažerská ekonomika. Praha: Grada Publishing, 2003. 466 s. ISBN 80-247-0515-X.

VALACH, J. Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

VEBER, J. Management: základy, prosperita, globalizace. 1. vyd. Praha: Management press, 2000. 700 s. ISBN 80-7261-029-5.

ZELENKA, J., MARŠÍKOVÁ, J. Zákon o konkursu a vyrovnání : Komentář. 2. přeprac. vyd. Praha: Linde Praha, 2002. 1169 s. ISBN 80-7201-323-8.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Hana Vančurová**

Datum zadání diplomové práce: **9. března 2007**

Termín odevzdání diplomové práce: **4. května 2007**

Ve Zlíně dne 9. března 2007

doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.
děkan

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Předmětem této diplomové práce je projekt konkursního řízení v reálném podniku. První část je zaměřena na popis současného a nového zákona, včetně analýzy obsahu. V praktické části se pak věnuji samotnému projektu ekonomické analýzy a návrhu konkursního řízení v konkrétním podniku. Poslední část sumarizuje poznatky první a druhé části a formuluje závěr mojí práce.

Klíčová slova: podnik, úpadek, analýza, majetek, kapitál, konkurs

ABSTRACT

The goal of the submitted thesis is project of bankruptcy proceedings in an existing company. The first part is aimed at describing actual state of Act on Bankruptcy and of new insolvent law, including content analysis. The practical part is attended to my project of economic analysis and submission of bankruptcy proceeding in an existing company. The last part summarizes findings of first and second part and formulates conclusion of my thesis.

Keywords: company, failure, analysis, possession, capital, bankruptcy

Na tomto místě chci poděkovat svojí rodině za čas, trpělivost a mnohdy i cenné rady, které přispěly k vypracování této diplomové práce.

MOTTO

Konkurz je přirozenou součástí podnikání. Špatně řízené firmy odcházejí, dobré přežívají a rozvíjejí se.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKON O KONKURSU A VYROVNÁNÍ	12
1.1 ÚPADEK.....	12
1.2 KONKURSNÍ ŘÍZENÍ.....	12
1.2.1 Fáze konkursního řízení	12
1.2.2 Účastníci konkursního řízení.....	13
1.2.3 Konkursní podstata a její zpeněžení.....	14
1.2.4 Přihlášky pohledávek	15
1.2.5 Provozování podniku	16
1.2.6 Konečná zpráva	16
1.2.7 Uspokojení v průběhu KŘ, rozvrhové usnesení.....	17
1.3 VYROVNÁNÍ	17
1.3.1 Nucené vyrovnání.....	18
2 INSOLVENČNÍ ZÁKON	19
2.1 PŘEDMĚT ÚPRAVY	19
2.2 ÚPADEK A JEHO ŘEŠENÍ	19
2.3 INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ	19
2.4 PROCESNÍ SUBJEKTY.....	20
2.5 UPLATŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK.....	21
2.6 MAJETKOVÁ PODSTATA.....	21
2.7 ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU	21
2.7.1 Konkurs	22
2.7.2 Reorganizace	23
2.7.3 Oddlužení	25
2.8 INSOLVENČNÍ REJSTRÍK	26
3 SROVNÁNÍ ÚPADKOVÝCH ZÁKONŮ	27
3.1 ÚČINNOST INSZ.....	27
3.2 OSOBNÍ BANKROT.....	27
3.3 ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU	28
3.4 OCHRANNÁ LHŮTA	28
3.5 ZJIŠŤOVÁNÍ MAJETKOVÉ PODSTATY.....	29
3.6 SPRÁVCE PODSTATY	29
3.7 POSTAVENÍ DLUŽNÍKA	29
3.8 DÉLKA TRVÁNÍ ÚPADKOVÉHO ŘÍZENÍ	29
3.8.1 Ostatní vyspělé státy světa.....	30
3.8.2 Incidenční spory	31

3.9	ARGUMENTY PROTI DALŠÍ NOVELIZACI.....	31
3.10	VÝHRADY K INSZ.....	32
3.11	PŘEHLED POZNATKŮ.....	32
4	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO ANALYTICKOU ČÁST.....	34
4.1	MARKETINGOVÉ STRATEGIE.....	34
4.2	ANALÝZA MIKRO A MAKRO PROSTŘEDÍ.....	34
4.3	SWOT ANALÝZA.....	34
4.4	PORTEROVA ANALÝZA PĚTI KONKURENČNÍCH SIL.....	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	36
5	GOOD OLIVER.....	37
5.1	PŘIBLÍŽENÍ SPOLEČNOSTI.....	37
5.1.1	Předmět podnikání.....	37
5.1.2	Zaměstnanci.....	37
5.1.3	Podniková vize.....	38
6	ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE.....	40
6.1	MARKETINGOVÁ STRATEGIE.....	40
6.2	MIKROPROSTŘEDÍ PODNIKU.....	40
6.3	MAKROPROSTŘEDÍ PODNIKU.....	42
6.4	SWOT ANALÝZA.....	42
6.5	PORTEROVA ANALÝZA.....	43
6.6	MAJETKOVÁ A KAPITÁLOVÁ STRUKTURA.....	44
6.7	SOUHRN ANALÝZ.....	46
7	PŘÍPRAVA KONKURNÍHO ŘÍZENÍ.....	48
7.1	PŘÍPRAVA PODKLADŮ PRO PODÁNÍ NÁVRHU.....	48
7.2	ÚČETNÍ POVINNOSTI.....	51
7.2.1	Inventarizace.....	51
7.2.2	Uzavření účetních knih.....	52
7.2.3	Rozvaha, výkaz zisku a ztráty.....	52
7.3	PODÁNÍ NÁVRHU.....	54
7.3.1	Záloha na náklady konkursu.....	54
7.3.2	Varianty průběhu po podání návrhu.....	55
8	ZAMÍTNUTÍ NÁVRHU.....	56
9	KONKURNÍ ŘÍZENÍ.....	57
9.1	USTANOVENÍ SPRÁVCE KP.....	57
9.2	ZJIŠTĚNÍ KP.....	57
9.2.1	Ocenění majetku.....	58
9.2.2	Ocenění pohledávek.....	58

9.3	VĚŘITELÉ	59
9.3.1	Příhlášky pohledávek	60
9.4	PROVOZOVÁNÍ SPOLEČNOSTI GO	60
9.5	ZPENĚŽENÍ KP.....	60
9.6	UKONČENÍ KŘ	61
9.6.1	Zrušení konkursu.....	61
9.6.2	Úkony po zrušení konkursu.....	61
10	ROZBOR EKONOMICKÝCH DOPADŮ.....	62
10.1	USPOKOJENÍ POHLEDÁVEK	62
10.1.1	Výdaje a odměna správce.....	62
10.1.2	Pracovní nároky.....	63
10.1.3	Uspokojení podle rozvrhového usnesení.....	63
10.2	KONEČNÁ ZPRÁVA	63
10.3	ROZVRH	64
10.4	RÉSUMÉ.....	65
11	ŘEŠENÍ ÚPADKU GOOD OLIVER DLE INSZ.....	66
11.1	KONKURS PODNIKU GO.....	66
11.1.1	Nepatrný konkurs GO	66
11.2	REORGANIZACE SPOLEČNOSTI GO.....	66
11.3	ODDLUŽENÍ FIRMY GO	67
11.4	POSOUZENÍ VÝCHODISEK.....	67
	ZÁVĚR	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK.....	73
	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

ÚVOD

Podnik se nachází v krizi, pokud se jeho výkonnostní potenciál neustále snižuje. Výkonnostní potenciál je označení komplexu všech předpokladů zajišťujících přírůstek majetku podniku (např. vhodný výrobní program, technologie, atd.). Nejlepší obranou proti finančním potížím je finanční zdraví. Je-li však značně oslabeno, dostane se podnik do finanční tísně, která může přerůst ve finanční krizi a skončit úpadkem. [6]

Tento úpadek je možné zvrátit sanací, tj. souborem opatření, která vedou k ozdravení podniku. V případě, že je podnik předlužen, případně pokud je insolventní, je možné krizi ukončit v rámci konkurzního řízení (popřípadě vyrovnacího řízení).

Cílem mé diplomové práce je navrhnout projekt konkurzního řízení společnosti Good OLIVER s.r.o. V rámci svého projektu se zaměřuji zejména na analýzu ekonomické situace současného podniku a na specifika konkrétního konkursního řízení.

K výsledkům, které uvádím v závěru práce, jsem se dobrala studiem sekundárních a primárních dat, která jsem čerpala z literatury, firemních dokumentů a rozhovorů. Využila jsem tabelaci empirických dat, metody grafu, procentní počet, analýzu vývoje, SWOT analýzu, Porterův model konkurenčních sil a analýzu struktury.

V první části práce se zabývám popisem současného zákona o konkursu a vyrovnání a novým insolvenčním zákonem, který ZKV ve velice blízkém časovém horizontu nahradí. Po stručné charakteristice obou zákonů se snažím o jejich alespoň částečnou analýzu (pro úplnou analýzu by nestačil ani rozsah této práce, ani moje dosavadní znalosti) a tyto dva zákony o úpadku spolu vzájemně porovnávám. Teoretickou část uzavírám srovnáním délky obchodních sporů v různých státech včetně ČR.

V aplikační části práce se věnuji reálně existujícímu podniku Good OLIVER, ve kterém majitelé mají podle ustanovení § 3 ZKV povinnost prohlásit na svoji společnost konkurz. Analyzuji výchozí stav firmy, tzn. jakou má strukturu aktiv a pasiv, jakou strategii pro svoji činnost zvolila a snažím se najít důvod, proč se společnost ocitla ve sféře úpadku. Po této analýze se věnuji samotnému konkursnímu řízení Good OLIVER a variantami jeho průběhu. Posledním tématem praktické části práce je hypotetické řešení úpadku tohoto podniku dle ustanovení nového INSZ.

V závěru své diplomové práce sumarizuji nejdůležitější poznatky, ke kterým jsem v průběhu svého projektu dospěla. Vyjádřím se též ke své hypotéze, že pro společnost Go-od OLIVER by nebylo vhodné dále pokračovat v podnikatelské činnosti a že realizace konkursního řízení je tím nejlepším řešením stávající situace, jak pro samotný podnik tak i pro další zúčastněné subjekty.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKON O KONKURSU A VYROVNÁNÍ

Účelem zákona č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání (dále jen ZKV) je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku.

1.1 Úpadek

Úpadek představuje hraniční situaci v hospodářském a ekonomickém životě podniku. ZKV definuje dvě základní formy úpadku, a to insolvenční a předlužení.

Za **insolvenční** se považuje situace, kdy dlužník má více věřitelů a není vůči nim schopen delší dobu plnit své splatné závazky. Pokud dlužník zastavil platby, zákon stanoví zákonou domněnku, že dlužník není po delší dobu schopen plnit své závazky (jak dlouhá je tato doba však definováno není).

Výkladem ZKV bylo stanoveno, že v případě „mnohosti věřitelů“ se jedná o dva a více věřitelů (mnohost je dána i v případě postoupení pohledávky za dlužníkem z postupitele na postupníka.). Za dlužníkovu neschopnost po delší dobu plnit své splatné závazky se dle praxe považuje doba delší než šest měsíců, v ZKV však vymezena není.

O **předlužení** se jedná tehdy, když má dlužník více věřitelů a pokud jeho splatné závazky jsou vyšší než jeho majetek. Do ocenění dlužníkovy majetku se zahrne i očekávaný výnos z pokračující podnikatelské činnosti, lze-li příjem převyšující náklady při pokračující podnikatelské činnosti důvodně předpokládat.

1.2 Konkursní řízení

Účelem konkursního řízení (dále jen KŘ) je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. Cílem tohoto řízení je dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z majetku tvořícího konkursní podstatu, a to za podmínek stanovených zákonem.

1.2.1 Fáze konkursního řízení

Samotné konkursní řízení se skládá z několika na sebe navazujících fází.

První fáze KŘ začíná dnem podání návrhu na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Tento návrh může podat kterýkoliv z dlužníkových věřitelů anebo přímo samotný dlužník.

Navrhovatel (ať už je jím věřitel nebo dlužník) je povinen zaplatit na výzvu soudu zálohu na náklady KŘ až do výše 50 000,- Kč, a to i opakovaně.

Tato fáze KŘ je ukončena jednou z následujících variant:

- postoupení věci, tj. případ kdy k řízení o podaném návrhu na prohlášení konkursu je příslušný jiný soud
- odmítnutí návrhu z důvodu neodstranění vad návrhu navrhovatelem
- skončení ochranné lhůty
- zamítnutí návrhu pro nedostatek majetku dlužníka
- zamítnutí návrhu z důvodu nezaplacení zálohy na náklady KŘ
- zamítnutí návrhu kvůli neosvědčení úpadku dlužníka (navrhovatelem)
- prohlášení konkursu na majetek dlužníka

Další fáze KŘ začíná buď povolením vyrovnání (tím se zabývá až v následující kapitole 1.3) anebo prohlášením konkursu na majetek dlužníka.

Samotné KŘ počíná rozhodnutím o prohlášení konkursu, které se doručuje dlužníkovi, navrhovateli (resp. navrhovatelům), dále ustanovenému správci konkursní podstaty a vyvěšuje se také na úřední desce soudu a zveřejňuje v obchodním věstníku.

Po doručení rozhodnutí potom probíhá KŘ v podstatě v rámci dvou souběžných procesů. Jedním z nich je zajištění a zpeněžení majetku konkursní podstaty, což znamená získání finančních prostředků, které budou dále prostřednictvím rozvrhového usnesení rozděleny mezi jednotlivé věřitele (více viz. kapitola 1.2.3 a následující). Druhým současně probíhajícím procesem, je přihlášení pohledávek jednotlivých věřitelů úpadce v KŘ a jejich přezkoumání správcem konkursní podstaty.

Poslední fází KŘ je zrušovací stádium, které je upraveno § 44 a § 45 ZKV.

1.2.2 Účastníci konkursního řízení

Přímými účastníky KŘ jsou **dlužník** a konkursní věřitelé. Dlužníkem může být v rámci KŘ fyzická i právnická osoba, podnikatel i osoba, která podnikatelskou činnost neprovozuje (např. zaměstnanec).

Dlužníkovi **věřitelé** se v rámci KŘ rozlišují na navrhovatele, to jsou ti, kteří návrh na prohlášení konkursu na dlužníkův majetek podávají, a dále na konkursní věřitele, kteří jsou KŘ zúčastnění přihlášením svých splatných pohledávek.

Pokud v KŘ přihlásilo své pohledávky více jak padesát věřitelů, jsou povinni sestavit **věřitelský výbor**. Při nižším počtu přihlášených věřitelů postačí zvolit pouze zástupce věřitelů. Výše uvedený výbor má nejméně tři a nejvíce devět členů. Členem věřitelského výboru pak nesmí být žádná, s úpadcem jakkoliv spřízněná osoba. Věřitelský orgán má za úkol dohlížet na činnost správce konkursní podstaty, průběžně schvalovat výši a správnost hotových výdajů správce, stejně jako nákladů spojených s udržováním a správou konkursní podstaty.

Dalším subjektem KŘ je **správce konkursní podstaty**. Tento správce je osobou na konkursním řízení zúčastněnou, je však osobou „sui genesis“ – osobou svého druhu. To znamená, že není přímým účastníkem KŘ, ale existuje jako zvláštní procesní subjekt, který má své samostatné postavení jak vůči úpadci, tak vůči konkursním věřitelům. Nelze jej ale považovat za zástupce ani jednoho z přímých účastníků KŘ, tzn. ani úpadce, ani konkursních věřitelů. [1]

Kromě správce konkursní podstaty může být soudem ustanoven i předběžný správce anebo správce zvláštní, resp. i zástupce správce konkursní podstaty. K určení těchto osob vede soud několik důvodů, např. nutnost další odborné specializace anebo opodstatněná absence původního správce konkursní podstaty.

Vedle dlužníka, konkursních věřitelů a ustanovených správců, je subjektem KŘ samozřejmě také **konkursní soud**. Tímto je, jako soudem prvního stupně, krajský soud, který je věcně a místně příslušný.

1.2.3 Konkursní podstata a její zpeněžení

Konkursní podstata (dále jen KP) je tvořena majetkem podléhajícím konkursu. Konkurs se týká majetku, který patřil dlužníkovi v den prohlášení konkursu a dále majetku, který dlužník za konkursu nabyt.

Zjištění podstaty je dle ZKV řešeno tím, že úpadce je povinen sestavit a odevzdat správci KP seznam svého majetku a závazků. V tomto seznamu se dále uvede soupis dlužnickových věřitelů a jejich adres. Tento předkládaný seznam musí úpadce podepsat a výslovně o něm

také prohlásit, že je správný a úplný. Úpadce je taktéž povinen odevzdat správci své účetnictví i všechny potřebné doklady a poskytnout mu potřebná vysvětlení.

Povinnost odevzdat seznam ke zjištění KP má úpadce ve lhůtě do třiceti dnů od prohlášení konkursu. V případě, že tuto povinnost úpadce nesplní, učiní soud ke splnění těchto povinností přiměřená opatření (např. usnesení doručené do vlastních rukou, předvolání, resp. výslech úpadce).

Po zjištění KP provede ustanovený správce soupis podstaty. Tento soupis je listinou, která správce opravňuje ke zpeněžení sepsaného majetku. Pokud úpadce neposkytuje správci dostatečnou součinnost, je správce se souhlasem soudu oprávněn učinit prohlídku obydlí úpadce (pokud je obydlí používáno i k podnikání) anebo sídla právnické osoby.

Součástí soupisu je ocenění provedené úpadcem, správcem anebo znalcem.

KP lze **zpeněžit** veřejnou dražbou věcí a jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot, soudním výkonem rozhodnutí anebo jejich prodejem mimo dražbu. Veřejnou dražbu provede dražebník na návrh správce KP. Soudním výkonem rozhodnutí se potom rozumí soudní dražba, kdy dražbu provede soud na návrh správce, který má přítom postavení oprávněného.

V případě, že je do KP sepsán celý podnik, je zapotřebí rozhodnout, zda se bude zpeněžovat podnik jako celek, nebo se jednotlivé složky rozprodají zvlášť. Pokud se však rozprodají jednotlivé složky podniku zvlášť, znamená to potom ukončení provozování podniku a s tím související řešení dalších otázek. Nejlepší cestou je prodat podnik jako celek, a to zejména kvůli zachování zaměstnanosti (záleží to však případ od případu, nelze paušalizovat).

1.2.4 Přihlášky pohledávek

Přihlašování pohledávek je druhým procesem, začínajícím po prohlášení konkursu. Jedná se o zjištění veškerých nároků věřitelů dlužníka, které vznikly před prohlášením, jakož i po prohlášení konkursu.

Pokud chtějí být věřitelé v rámci KŘ uspokojeni, musí své pohledávky v soudem stanovené lhůtě (nejpozději však do dvou měsíců od prvního přezkumného jednání) přihlásit do KŘ. Přezkoumání přihlášených pohledávek (nároků) konkursních věřitelů se děje podle seznamu sestaveného správcem a na jeho návrh.

Pohledávka se pokládá za zjištěnou, pokud není popřena správcem KP anebo některým z věřitelů. Tato skutečnost se uvede ve výpisu ze seznamu přihlášených pohledávek. **Zjištěná pohledávka** znamená, že věřitel bude z celkového obnosu zpeněžení KP poměrně uspokojen.

1.2.5 Provozování podniku

Provozování podniku prohlášením konkursu nekončí. Po prohlášení konkursu do rozhodnutí soudu o ukončení provozování podniku, může správce KP se souhlasem věřitelského výboru učinit opatření potřebná k zajištění dalšího provozování podniku.

Obecně má další provozování podniku po prohlášení konkursu smysl v případě, že se tím dosáhne určitého prospěchu KP. Tento prospěch může spočívat např. v tom, že výnosy z dalšího provozování podniku jsou vyšší než náklady s tím spojené anebo v tom, že se při dalším provozování dosáhne vyšší ceny než prodejem podniku neprovozovaného.

Správce konkursní podstaty se musí tedy za součinnosti věřitelského výboru rozhodnout, zda provozování podniku ukončí či nikoliv. Rozhodování o dalším provozu podniku ovlivňuje i počet zaměstnanců, protože v případě ukončení provozu je nutné se všemi rozvázat pracovní poměr a náklady na odstupné jsou vždy značné. V této souvislosti je také nutné spolupracovat s úřadem práce (pokud dojde k propuštění více zaměstnanců).

Podle praxe jsou jedním z nejčastějších důvodů pro ukončení činnosti podniku argumenty věřitelů, že další provozování může vést ke ztrátám, velkým provozním nákladům a tím ke snížení šance věřitelů na uspokojení pohledávek.

1.2.6 Konečná zpráva

Jakmile skončí proces zpeněžování KP a proces zjištění všech nároků konkursních věřitelů, včetně dalších nároků vzniklých v průběhu konkursu, musí správce KP vyhotovit konečnou zprávu o zpeněžení majetku podstaty. Správce musí také vyčíslit svoji odměnu a provést její vyúčtování, stejně tak jako vyúčtování všech výdajů s KŘ spojených.

Tuto konečnou zprávu je správce KP povinen předložit soudu nejdéle do osmnácti měsíců od prohlášení konkursu. Na žádost správce však může soud lhůtu pro předložení konečné zprávy prodloužit.

Podle ust. § 29 odst.2 ZKV soud přezkoumá konečnou zprávu o zpeněžení majetku z KP a o **vyúčtování odměny** a výdajů, odstraní po slyšení správce shledané chyby nebo nejasnosti a uvědomí o konečné zprávě a vyúčtování úpadce a věřitele.

Úpadce a věřitelé jsou dále soudem upozorněni, že do patnácti dnů ode dne, kdy byla vyvěšená konečná zpráva a vyúčtování na úřední desce soudu, mohou proti nim podat námitky.

1.2.7 Uspokojení v průběhu KŘ, rozvrhové usnesení

V průběhu KŘ vzniká z různých titulů velké množství pohledávek (nároků), které lze uhradit již v průběhu řízení a není nutno je hradit až na základě rozvrhového usnesení. Mezi takovéto pohledávky patří následující:

- pohledávky za podstatou dle ust. § 31 odst. 2 ZKV
- pracovní nároky dle ust. §31 odst. 3 ZKV
- nároky na oddělené uspokojení dle ust. § 28 ZKV
- nároky na vyloučení věci z podstaty dle ust. § 19 odst. 2 ZKV

Jiné nároky, výše neuvedené, je možné uspokojit jen podle pravomocného rozvrhového usnesení.

Po právní moci usnesení o schválení konečné zprávy a vyúčtování odměny a výdajů správce KP předloží správce KP soudu **návrh na rozvrh** a upravený seznam přihlášek, v němž uvede, kolik by mělo být za každou pohledávkou vyplaceno. Po přezkoumání správnosti vydá soud rozvrhové usnesení. [8]

V rámci rozvrhového usnesení se jedná o poměrné uspokojení pohledávek věřitelů, tudíž žádný z věřitelů není upřednostněn (např. z důvodu dříve splatné pohledávky).

Po provedeném rozvrhu soud KŘ zruší. V tuto chvíli je podnik úpadce zrušen, ale ještě stále nezanikl. Pro zánik právnických osob nebo fyzických osob zapsaných v obchodním rejstříku musí ještě dojít k jejich vymazání z obchodního rejstříku (dále jen OR).

1.3 Vyrovnání

Dlužník, u kterého jsou dány podmínky pro prohlášení konkursu, může podat u soudu, příslušného ke konkursu, návrh na vyrovnání. Tato situace představuje jednu z možností řeše-

ní úpadku dlužníka. Předpokladem pro povolení vyrovnání však je, že ještě nebyl vyhlášen konkurs a dále, že je dlužník schopen rychle a s vyšší mírou uspokojení věřitelů vyřešit své **majetkové poměry**.

Výhodou vyrovnání je zejména to, že úpadce může nadále pokračovat ve své podnikatelské činnosti.

V případě, že soud vyrovnání schválí, ustanoví vyrovnacího správce a nařídí vyrovnací jednání. Na tomto jednání se projednávají přihlášky věřitelů a věřitelé hlasují o vyrovnání (např. vyrovnání formou emise nových akcií nebo jiných cenných papírů emitovaných dlužníkem nebo prostřednictvím nepeněžní formy, tj. např. vydáním části aktiv, jež bezprostředně nesouvisí s podnikatelskou činností).

V případě, že jsou splněny všechny podmínky, soud vyrovnání potvrdí. Splní-li dlužník úplně a včas své povinnosti podle rozhodnutí o potvrzení vyrovnání, zaniká jeho povinnost splnit věřitelům část závazku, k jejímuž plnění nebyl podle obsahu vyrovnání povinen, a to i tehdy, jestliže tito věřitelé hlasovali proti přijetí vyrovnání anebo se hlasování nezúčastnili. V tento okamžik zaniká též v plném rozsahu povinnost dlužníka plnit závazky vůči věřitelům, kteří nepřihlásili své pohledávky.[12]

1.3.1 Nucené vyrovnání

Nucené vyrovnání má obdobný režim jako výše uvedené vyrovnání, s tím rozdílem, že k nucenému vyrovnání může dojít až v průběhu KŘ na návrh úpadce.

Toto vyrovnání je nepřipustné, jestliže okolnosti zpochybňují, že u navrhovatele jde o pozitivní záměr (např. nedostatečná součinnost úpadce při zjišťování majetku nebo jeho dřívější konkursy a vyrovnání).

V případě, že nucené vyrovnání bylo dosaženo podvodným jednáním anebo nedovoleným poskytnutím zvláštních výhod jednotlivým konkursním věřitelům, může každý konkursní věřitel do tří let od potvrzení nuceného vyrovnání uplatnit nárok, aby jeho pohledávky byly plně uspokojeny. [1]

2 INSOLVENČNÍ ZÁKON

Nový insolvenční zákon (dále jen INSZ) nahradí nevyhovující a mnohokrát novelizovaný zákon o konkursu a vyrovnání. Má výrazně zrychlit konkursy, zlepšit postavení věřitelů a umožnit ozdravení problémových podniků. Nově také zavádí tzv. osobní bankroty pro předlužené lidi a nabízí možnosti jejich **oddlužení mimo exekuční režim**.

INSZ představuje reformu celého úpadkového práva České republiky.

2.1 Předmět úpravy

Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) upravuje řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů a dále pak oddlužení dlužníka. [9]

2.2 Úpadek a jeho řešení

Klasifikace úpadku se v tomto zákoně neliší od klasifikace podle ustanovení ZKV, tzn. je zde řešena jak insolvence, tak i předlužení v podstatě se shodnými parametry (viz. kapitola 1.1).

V rámci INSZ existuje několik možností řešení nepříznivé ekonomické situace úpadce, a to konkurs, reorganizace anebo oddlužení.

2.3 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení (dále jen IŘ) je možné zahájit pouze na návrh a zahajuje se dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu. Tento návrh je oprávněn podat dlužník anebo jeho věřitel. Jde-li o hrozící úpadek, může insolvenční návrh podat pouze dlužník.

Podle ust. § 101 INSZ zahájení IŘ oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do dvou hodin poté, kdy mu byl doručen insolvenční návrh. Tato vyhláška musí obsahovat označení soudu, který ji vydal, označení insolvenčního navrhovatele, označení dlužníka, údaj o okamžiku zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku, jméno a příjmení osoby, která vyhlášku vydala a samozřejmě den vydání.

Podá-li insolvenční návrh (který musí mít náležitosti dle ust. § 103 INSZ) věřitel, je povinen doložit, že má proti dlužníkovi splatnou pohledávku, a ke svému návrhu připojit její přihlášku.

Dlužník může, pokud se sám chce zúčastnit IŘ, připojit ke svému insolvenčnímu návrhu také návrh na povolení oddlužení, resp. návrh na povolení reorganizace (více kapitola 2.7.2 a 2.7.3). Navrhovatel, ať už jím je sám dlužník nebo věřitel, musí zaplatit insolvenčnímu soudu zálohu na náklady IŘ až do částky 50 000,- Kč.

2.4 Procesní subjekty

Procesních subjektů je v INSZ stanoveno několik. Patří sem **insolvenční soud**, který vydává rozhodnutí a průběžně vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů. V IŘ a v incidenčních sporech jedná a rozhoduje v prvním stupni jediný soudce (samosoudce) a v odvolacím, resp. dovolacím řízení, senát.

Účastníky v IŘ jsou **dlužník** a věřitelé. Dlužníkem je právnická anebo fyzická osoba, která se nachází v situaci úpadku anebo existuje důvodná domněnka, že k tomuto stavu směřuje.

Věřitelé se IŘ zúčastní prostřednictvím uplatňování svých práv vůči dlužníkovi. Věřitelé se stejně jako při řešení KŘ dle ustanovení ZKV schází na schůzi věřitelů, kterou svolává insolvenční soud z vlastní iniciativy anebo na návrh insolvenčního správce.

Je-li přihlášených více jak padesát věřitelů, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor, který má minimálně tři a nejvýše sedm členů. Činnost věřitelského výboru je v podstatě totožná s činností, kterou vykonává věřitelský výbor v rámci KŘ dle ZKV.

Dalším zúčastněným procesním subjektem je **insolvenční správce** (popřípadě další ustanovení správci). Tento správce se ustanovuje podle § 23 INSZ ze seznamu insolvenčních správců, které vede Ministerstvo spravedlnosti. Správce je povinen uzavřít na svoje náklady smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem jeho funkce nebo činností jeho zaměstnanců (po celou dobu trvání jeho funkce).

Mezi ostatní procesní subjekty patří, stejně jako při řešení konkursu pod záštitou ZKV **státní zastupitelství a likvidátor dlužníka**, v případě, že úpadce je v likvidaci.

2.5 Uplatňování pohledávek

Věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky, se uspokojují v závislosti na způsobu řešení úpadku, a to rozvrhem při konkursu, plněním reorganizačního plánu při reorganizaci anebo plněním při oddlužení, nestanoví-li zákon jinak. [9]

Věřitelé pohledávky přihlašují prostřednictvím formulářů přihlášek (dle ust. § 176 INSZ) u insolvenčního soudu od zahájení IŘ až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku.

Přihlášky jsou, stejně jako při KŘ podle ZKV, sepsány správcem do seznamu přihlášených pohledávek a stejně tak u pohledávek, které popírá, to správce výslovně uvede. Přihlášené pohledávky se potom podrobí přezkumnému jednání, kde mohou dlužník a insolvenční správce popírat jejich pravost, výši a pořadí.

2.6 Majetková podstata

Do majetkové podstaty (dále jen MP) náleží ten majetek, který dlužník vlastnil v den zahájení IŘ, stejně tak jako i majetek, který dlužník nabyl v průběhu IŘ. Toto platí v případě, že insolvenční návrh podává sám dlužník.

Pokud podává insolvenční návrh (dále jen IN) věřitel, do majetkové podstaty náleží majetek, který dlužníkovi patřil v době, kdy insolvenční soud nařídil předběžné opatření, kterým zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem. Dále majetek, který dlužníkovi patřil v době, kdy insolvenční soud vydal rozhodnutí o úpadku dlužníka a v poslední řadě také majetek, který dlužník nabyl v průběhu IŘ po vydání těchto rozhodnutí.

MP se zjišťuje stejně jako v rámci ustanovení ZKV, shodné jsou i varianty zpeněžení MP.

2.7 Způsoby řešení úpadku

V rámci INSZ existuje několik možností, jak řešit vzniklý anebo hrozící úpadek, jsou jimi konkurs, reorganizace podniku a oddlužení.

2.7.1 Konkurs

Paragraf 244 INSZ stanoví, že konkurs je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení MP s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak.

Rozhodnutí o prohlášení konkursu se zveřejňuje v insolvenčním rejstříku.

Prohlášením konkursu nekončí provoz dlužníkovy podniku, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis (např. zákon o advokacii).

Po prohlášení konkursu musí insolvenční správce splnit řadu povinností, stejně tak jak tomu bylo při konkursním řízení dle ZKV. Správce zaměří svou činnost především ke zjištění, zajištění a soupisu MP, k dokončení seznamu přihlášených pohledávek, k přípravě přezkumného jednání a k přípravě schůzky věřitelů.

V okamžiku, kdy je sepsána a ověřena MP, dochází k jejímu zpeněžení prostřednictvím veřejné dražby, prodejem mimo dražbu anebo zpeněžením dlužníkovy majetku jedinou smlouvou.

Po zpeněžení MP musí správce sepsat konečnou zprávu, která musí vyčíslit částku, která má být rozdělena mezi věřitele a dále v ní musí být uvedeno označení těchto věřitelů, včetně údaje o výši jejich podílu na této částce. Současně s konečnou zprávou musí správce soudu předložit i vyúčtování své odměny a výdajů. To znamená, že v této fázi dochází, stejně jako při KŘ podle ZKV, k poměrnému uspokojení zjištěných pohledávek, ke krytí nákladů na konkurs, na správu MP apod.

Po schválení konečné zprávy předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu návrh na rozvrhové usnesení, v němž uvede, kolik má být vyplaceno na každou pohledávku uvedenou v upraveném seznamu přihlášených pohledávek.

Pro zrušení konkursu se insolvenční soud rozhodne i bez návrhu o zrušení konkursu v následujících případech:

- pokud nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkův úpadek (toto neplatí, došlo-li ke zpeněžení MP)
- jestliže není přihlášený žádný věřitel a všechny pohledávky za MP a pohledávky jim postavené na roveň, jsou uspokojeny

- soud obdrží zprávu insolvenčního správce, že rozvrhové usnesení bylo splněno
- pokud pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující

Insolvenční soud rozhodne o zrušení konkursu také na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili se zrušením konkursu souhlas a na které je úředně ověřena pravost podpisů osob, které ji podepsaly.

INSZ dále řeší tzv. **nepatrný konkurs**, který je možné vyhlásit u fyzické osoby, která není podnikatelem, anebo pokud celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející prohlášení o konkursu nepřesahuje 2 000 000,- Kč a dlužník nemá více než padesát věřitelů. V rámci nepatrného konkursu se potom postupuje obdobně jako při konkursu dle INSZ, a drobnými rozdíly dle ust. § 315 INSZ.

2.7.2 Reorganizace

Reorganizací je možné řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem. Reorganizace se týká podniku dlužníka a rozumí se jí **postupné uspokojování pohledávek** věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku. Toto je zajištěno opatřeními, které vedou k ozdravení hospodaření podniku podle soudem schváleného reorganizačního plánu a s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů. Reorganizace však není přípustná v následujících případech:

- je-li dlužníkem právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osoba oprávněná k obchodování na komoditní burze
- pokud je obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu nižší než 100 000 000,- Kč, anebo jestliže dlužník zaměstnává méně než padesát zaměstnanců v hlavním pracovním poměru.

Návrh na povolení reorganizace může podat pouze ten, kdo je v dobré víře, že jsou anebo budou splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu, ať už jde o dlužníka nebo přihlášeného věřitele. Po schválení reorganizace činí dlužník právní úkony, které mají z hlediska nakládání s MP a její správou zásadní význam, s dispozičními oprávněními jen se souhlasem věřitelského výboru.

Věřitelé jsou při reorganizaci rozdělení do skupin, a to tak, aby v každé skupině byli věřitelé se zásadně shodným právním postavením a se zásadně shodnými hospodářskými zájmy. Systém rozdělení věřitelů do skupin je nutno uvést do reorganizačního plánu, kde je také vysvětlen způsob jejich rozřazení do těchto skupin.

Samotná reorganizace může být potom provedena dle ust. § 341 INSZ následujícími způsoby:

- restrukturalizací pohledávek věřitelů, spočívající v prominutí části dluhů dlužníka včetně jejich příslušenství nebo v odkladu jejich splatnosti
- prodejem celé MP nebo její části anebo prodejem dlužníkovu podniku
- vydáním části dlužnickových aktiv věřitelům nebo převodem těchto aktiv na nově založenou právnickou osobu, ve které mají věřitelé majetkovou účast
- fúzí dlužníka
- vydáním akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo jinou právnickou osobou
- zajištěním financování provozu dlužníkovu podniku nebo jeho části
- změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka.

Ke konkrétnímu projednání reorganizačního plánu a k hlasování o jeho přijetí dochází na schůzi věřitelů, která je svolána jen za tímto účelem. Dlužníkovi a insolvenčnímu správci doručí soud předvolání na tuto schůzi do vlastních rukou s poučením o nezbytnosti jejich účasti.

Věřitelský výbor potom dohlíží a provádí kontrolu nad realizací reorganizačního plánu dlužníkem s dispozičními oprávněními způsobem stanoveným reorganizačním plánem, jakož i na základě zpráv insolvenčního správce.

Reorganizace je potom ukončena několika způsoby. Prvním z nich je zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu (do šesti měsíců od jeho účinnosti), pokud soud zjistí, že některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody anebo pokud byl dlužník pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin. Dalším způsobem ukončení reorganizace je její přeměna v konkurs dle ust. § 363 INSZ. Poslední variantou ukončení reorganizace je splnění reor-

ganizačního plánu, po tomto ukončení ještě rozhodne insolvenční soud o odměně insolvenčního správce a o jeho nákladech.

2.7.3 Oddlužení

Oddlužení je poslední formou ukončení, resp. odvrácení hrozícího úpadku dlužníka tak, jak jej řeší INSZ.

Návrh na oddlužení může podat pouze dlužník, který **není podnikatelem**. Jiná osoba než dlužník není oprávněna návrh na oddlužení podat. Tento návrh je nutné podat na formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis. Spolu s návrhem se předkládá seznam majetku, listiny dokládající příjmy dlužníka za poslední tři roky a údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících pěti letech.

Rozhodnutí soudu o povolení oddlužení se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Oddlužení je potom možné provést zpeněžením MP anebo plněním splátkového kalendáře.

Dlužník má po schválení oddlužení značné množství povinností, mezi které patří dle ust. § 412 INSZ povinnost:

- vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost a v případě, že je nezaměstnaný, o získání příjmu usilovat
- hodnoty získané dědictvím a darem zpeněžit a jejich výtěžek použít k mimořádným splátkám
- vždy k 15. lednu a k 15. červenci předložit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru přehled svých příjmů za uplynulých šest kalendářních měsíců
- nezatajovat žádný ze svých příjmů
- neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody
- nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti plnit.

Oddlužení se zruší rozhodnutím o splnění oddlužení anebo v případech, kdy ke splnění nedošlo. Pokud ke splnění nedojde, rozhodne soud o způsobu řešení dlužníkovy úpadku konkursem. O tento případ se jedná, pokud dlužník neplní své povinnosti podle schválené-

ho způsobu oddlužení nebo se ukáže, že podstatnou část splátkového kalendáře nebude možné splnit nebo v důsledku zaviněného jednání vznikl dlužníkovi po schválení plánu oddlužení peněžité závazek po dobu delší třiceti dnů po lhůtě splatnosti anebo toto zrušení navrhne sám dlužník.

2.8 Insolvenční rejstřík

Dle slov tiskové mluvčí Ministerstva spravedlnosti ČR Zuzany Kuncové je insolvenční rejstřík (dále jen IR) jedním ze základních prvků, bez něhož celou reformu úpadkového práva v České republice nelze spustit. [5]

Jedná se nový informační systém veřejné správy, který je koncipován s ohledem na kompatibilitu s e-Governmentem a je pilotním projektem **e-justice**. Bude obsahovat několik databází a jádro v podobě elektronického spisu. Vedle toho, že IR představuje nedílnou složku insolvenčního řízení, je tento informační systém konstruován i s ohledem na možné budoucí využití v rámci elektronizace justice.

INSZ pak definuje IR v ust. § 419 jako informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo spravedlnosti. IR obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy. Pro každého dlužníka se vede jeden insolvenční spis. IR je veřejně přístupný, s výjimkou údajů, o kterých to stanovuje INSZ v ust. § 422. Každý má právo si z něj pořizovat kopie a výpisy.

Insolvenční soud vyškrtně ze seznamu dlužníků toho dlužníka, u něhož je pravomocně ukončeno insolvenční řízení a údaje o něm v IR zneprístupní.

Cena IR podle projektu, který schválilo Ministerstvo spravedlnosti, dosahuje finančního krytí ve výši 146 milionů Kč.

3 SROVNÁNÍ ÚPADKOVÝCH ZÁKONŮ

3.1 Účinnost INSZ

Přijetí nového zákona, řešícího úpadek dlužníka, je záležitost, která je v jednání v podstatě od roku 1998. V tu dobu vláda konstatovala, že jeden z prvořadých úkolů je rekonstruovat konkursní zákon.

Původní konkursní zákon nebyl zcela nevhodný. Jedná se v podstatě o repliku prvorepublikového zákona, situace za první republiky však byla trochu jiná v tom, že většina podniků byla malá (přesně tomuto je i zákon uzpůsoben). Od těchto časů se ale podnikání silně změnilo - to znamená, že nejde jen o to fyzicky zlikvidovat živnost. Ve valné většině případů se sice stále jedná o malé a menší podniky, ale vedle toho u těch nejvýznamnějších se jedná o běžící výroby a konkurs má celou řadu příčin.

Jedna z příčin úpadku je v dnešní době čistě finanční. Struktura pasiv je totiž taková, že podnik nemůže přežít, protože má příliš mnoho cizích zdrojů, ale sama výroba je jinak efektivní. To znamená, že za jiné struktury pasiv by podnik mohl existovat. A **zachovat existenci výroby, zaměstnanosti a podpory růstu** je meritem celé věci.

3.2 Osobní bankrot

V novém INSZ se objevuje institut osobního bankrotu, což je v podstatě novinkou oproti ZKV.

Osobní bankrot je významný v tom, že plní svým způsobem **sociální funkci**. Řada lidí, která příliš neumí spravovat své osobní finance, řeší své problémy prostřednictvím nejruznějších splátkových nákupů, a svoji finanční situaci následně nezvládnou.

Stávající právní úprava určuje, že takovýto člověk bude plnit své závazky po celý svůj život. A tento fakt neguje jakoukoliv ekonomickou aktivitu takovéhoho subjektu, který se pak „vytrácí“ do oblasti šedé ekonomiky, čímž připravuje státní rozpočet a své věřitele o další finanční částky.

Osobní bankrot je ve srovnání se ZKV podobný institutu vyrovnání, který právě dnešní zákon řeší. Znamená to, že dlužník přistoupí na zpeněžení svého majetku anebo se dluhů

zbaví tím, že svoje budoucí příjmy během následujících pěti let rozdělí mezi sebe a svoje věřitele (toto v ZKV řešeno nebylo).

Bankrot je obecně klasickým nástrojem, který k trhu patří a čistí jej a pokud se člověk do této situace dostane jiným než svým přičiněním (např. zpronevření peněz), měl by mít šanci své majetkové poměry urovnat.

3.3 Způsoby řešení úpadku

V České republice lze úpadek doposud řešit pouze v rámci konkursního řízení, resp. vyrovnacího řízení (zde jsou však natolik obtížně splnitelné podmínky, že je jim málokterý dlužník schopen dostat), kdežto v zahraničí je variant řešení úpadku více. V tom tkví hlavní rozdíl mezi úpravou současného úpadkového práva v ČR a v ostatních zemích. Tyto nuance se snaží řešit INSZ a přiblížit tak právní řád ČR jeho moderním zahraničním úpravám.

Současné české úpadkové právo v zásadě neumožňuje řešit úpadkovou situaci dlužníka účinným způsobem jinak, než **likvidační formou**. Proto je velkým plusem, že v rámci nového INSZ bude existovat varianta zachování provozu podniku i za trvání insolvenčního řízení.

Dnešní úpadkový zákon sice správci dovoluje **provozovat dlužníkův podnik** i po prohlášení konkursu (více kapitola 1.2.5), tento způsob ale není alternativou ve způsobech řešení dlužníkovu úpadku, nýbrž vede k zajištění výhodnější pozice pro zpeněžení podniku. A v tomto případě je tedy lhostejno, zda-li bude podnik rozprodán po jednotlivých organizačních částech (čímž ovšem jeho provozování končí).

3.4 Ochranná lhůta

Dalším důvodem, proč nemůže obstát současná úprava českého úpadkového práva, je institut ochranné lhůty.

Ta má dlužníku umožnit uspořádání svých majetkových poměrů, pakliže byl návrh na prohlášení konkursu podán jinou osobou než dlužníkem. Bohužel je však tento institut ve své dosavadní podobě, nefunkční. A důvodem je opět existence vysokých nároků, které jsou kladeny na obsah návrhu a minimální lhůta pro podání návrhu, která trvá patnáct dní a začíná běžet od doručení návrhu na prohlášení konkursu.

3.5 Zjišťování majetkové podstaty

INSZ vnáší do úpadkové problematiky také novinku, kterou je zjišťování majetkové podstaty, jež začíná souběžně se zahájením insolvenčního řízení, tedy od první společné fáze.

Právní povaha soupisu majetku dlužníka pak nadále zůstává nezměněna, tzn. soupis je v tomto pojetí stále velmi účinným nástrojem řešení úpadku.

3.6 Správce podstaty

V ZKV není dostatečně vymezeno postavení správce KP z hlediska nároků, které jsou kladeny na jeho odbornost a systém vzdělávání.

V rámci rekonstrukce celého úpadkového práva v ČR je postavení správců upraveno zákonem č. 312/2006 Sb. o insolvenčních správcích. Jedná se o zákonnou normu, která přesně a jasně definuje, kdo se může správcem stát a jaké k tomu musí splňovat podmínky.

3.7 Postavení dlužníka

Významná změna při řešení úpadku dle ustanovení INSZ oproti současnému ZKV tkví v postavení dlužníka po skončení konkursu.

V budoucí úpravě úpadkového práva dochází k **rozlišení** fyzických a právnických osob.

U fyzických osob se jedná o to, aby pro ně nepříznivé účinky konkursu po určité době pomínuly a u právnických osob se má zjednodušit případný proces jejich zániku.

3.8 Délka trvání úpadkového řízení

Doba trvání konkursních řízení (a celkově soudních sporů) je jedna z věcí pro kterou jsme velmi kritizováni ze zahraničí – zejména ze strany Evropské unie.

Pravdou je, že některá rozhodnutí soudu trvají velice dlouho, na druhou stranu je v případě konkursů na vině mnohdy laxní přístup správce konkursní podstaty a stejně tak i věřitelského orgánu. V neposlední řadě je ale nutné podotknout, že soudy jsou zavaleny návrhy na prohlášení konkursů.

Umělé **urychlování** řízení, dosahované prostředky legislativními i správními, potom zpravidla vede k tomu, že řízení přestává být efektivní. Je nepřipustně zjednodušováno a pro-

cesní záruky práv účastníků jsou oslabovány. Na druhé straně neúměrná délka řízení výrazně oslabuje jeho působení, umožňuje často obcházení účinků IŘ a vyvolává nejistotu v právních vztazích.

V prvních letech účinnosti zákona o konkursu a vyrovnání se neúměrně prodlužovala zejména první (přípravná) fáze úpadkového řízení, to jest fáze mezi podáním návrhu na zahájení konkursního či vyrovnacího řízení a rozhodnutím o něm, která byla v té době nespřímně vnímána jako "spor o úpadek".

Nová úprava zákona by měla přispět ke zkrácení délky trvání úpadkového řízení, je ale nutné i nadále počítat s tím, že řešení úpadku dlužníka není a nebude (s výjimkou "jednoduchých" případů charakterizovaných malým počtem věřitelů a přehledně uspořádaným majetkem dlužníka) krátkodobou záležitostí. I při zohlednění zahraničních zkušeností však dosahuje průměrná délka KŘ doby tři let.

3.8.1 Ostatní vyspělé státy světa

Délka konkurzního řízení je v Česku oproti ostatním členským zemím Evropské unie podstatně delší. Průměrná délka konkurzního řízení v Irsku, Belgii, Finsku a Norsku je kratší než jeden rok, což je ve střední Evropě jenom těžko představitelné. Současně v těchto zemích se společnost dostane do konkurzního řízení mnohem snáze než u nás.

Tab. 1. Délka obchodních sporů ve světě [7]

stát	průměrná délka obchodního sporu (ve dnech)	kolik věřitelé dostanou zpět ze společnosti v úpadku (v %)
Japonsko	60	92,4
Finsko	240	90,2
Kanada	346	89,1
Nový Zéland	50	71,4
USA	250	68,2
Itálie	1390	43,5
Slovensko	565	39,6
Česká republika	300	16,8

Na základě zprávy Světové banky jsou v mimoevropských ekonomicky nejvyspělejších zemích světa obchodní spory nejrychleji rozhodnuty na Novém Zélandu (50 dní) a v Japonsku (60 dní). Nejvíce z úpadkové společnosti dostanou investoři v Japonsku (92,4 %) a v Kanadě (89,1 %). V nejvyspělejší zemi světa, USA, trvá v průměru obchodní spor 250 dní a z úpadkové společnosti dostanou investoři zpět 68,2 %.

3.8.2 Incidenční spory

Incidenční spory jsou spory, které jsou vyvolány IŘ (např. spor o vyloučení věci z majetku podstaty a spory o pravost, výši a pořadí přihlášených pohledávek), budou v nové úpravě rozhodovány zásadně v rámci insolvenčního řízení (nikoli jako samostatné spory řešené u úpadkového soudu), takže k jejich řešení bude povolán přímo soudce, který vede IŘ.

Procesní spojení incidenčních sporů v IŘ sleduje **koncentraci řízení**. Procesní soud, který je již obeznámen s celkovou problematikou a jejími souvislostmi, má výhodnější možnost incidenční spor rozhodnout.

V rámci tohoto opatření by se tudíž měla zkrátit celková doba IŘ, a to z následujících důvodů:

- IŘ je závislé mnohdy na zdlouhavém řešení incidenčních sporů probíhajících mimo jeho vlastní rámec
- řešení incidenčních sporů bude bezprostředně navazovat na základní IŘ
- organizace projednání incidenčních sporů bude spadat pod jeden soud a jednoho soudce.

3.9 Argumenty proti další novelizaci

Jako argument proti další novelizaci mluví to, že by šlo v pořadí již o osmnáctou novelizaci zákona č. 328/1991 Sb., přičemž účelnost další novelizace zpochybňuje skutečnost, že ani předchozími sedmnácti pokusy o zkvalitnění zákonné úpravy (včetně rozsahem nejvýznamnějšího, uskutečněného zákonem č. 105/2000 Sb.) se nepodařilo odstranit některé zásadní nedostatky. Kromě toho každá další úprava, jež by byla zásadní změnou úpadkového práva, bude v konfliktu se zastaralou výchozí koncepcí původní normy.

Nový INSZ navíc nelze označit jako zákon o konkursu a vyrovnání, protože jeho působnost bude mnohem širší (viz. předchozí kapitoly).

3.10 Výhrady k INSZ

Oproti všem uvedeným výhodám nového INSZ, je zapotřebí zmínit i některá jeho **negativa**. Samozřejmě jich nebude tolik, protože jaká negativa přesně nově přijatá zákonná norma přinese, se ukáže až při její právní aplikaci.

Podle mého názoru je však výrazně kritizováno ustanovení § 3 odst. 2 INSZ, kde je přesně definovaná doba neplnění závazků po dobu delší tří měsíců po lhůtě splatnosti. Pokud se na toto ustanovení podíváme z pohledu praxe českých firem (většiny českých firem), bude v hrozbě úpadku v podstatě větší podíl podniků na našem trhu.

Podle mnohých expertů v oblasti ekonomie může tento paragraf nového zákona způsobit jistý kolaps v oblasti stavebnictví na českém podnikatelském trhu.

Ustanovení tohoto paragrafu může být také použito jako „výhrůžka“ ze stran dodavatelů, kteří mohou v důsledku jeho aplikace svým odběratelům pohrozit prohlášením konkursu hned po první upomínce, kterou jim zašlou. Samozřejmě v tomto směru se naskytá otázka, kolik opravdu slušných podnikatelů (odběratelů) na našem trhu pohybuje. Tato spekulace však není obsahem mé práce.

Další argument proti INSZ, který přichází ze stran správců konkursních podstat a soudců, je zdánlivá jednoduchost současného ZKV. O to více se proto správci řídí předchozími rozsudky, publikovanými názory soudců apod. Z této strany se prosazuje kritika ve smyslu znehodnocení všech výkladů, které sebe podrobnější nová forma zákona nemůže nahradit.

3.11 Přehled poznatků

V předchozích kapitolách jsem analyzovala jak současný ZKV, tak i nový INSZ.

Obě varianty úpadkového zákona jsem popsala a částečně analyzovala (jedná se o ta ustanovení zákona, která jsou podstatná pro moji práci). Zaměřila jsem se na předmět úpravy jednotlivých zákonů a dále zejména na dopady jednotlivých forem úpadkových zákonů na účastníky řízení, tzn. na dlužníka a věřitele.

ZKV jsem na rozdíl od INSZ nerozebírala příliš detailně, protože tímto se zabývám v projektové části diplomové práce, kde budou konkrétní aplikace ZKV uvedeny dostatečně.

Závěrem jsem, pro dokreslení celkového obrazu o délce soudních řízení, uvedla stručně v tabulce průměrné délky obchodních sporů v rámci ČR a jiných vyspělých státech (dle údajů Světové banky).

4 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO ANALYTICKOU ČÁST

4.1 Marketingové strategie

Moderní podnik, který chce prosperovat, musí bezpodmínečně používat tržně orientované strategické plánování.[11]

Jako výchozí bod systematizace strategií úsilí podniku je zvolena tržní pozice, určená tržním podílem. Z tohoto pohledu se vymezují čtyři typy strategií – strategie tržního vůdce, tržního vyzyvatele, tržního souběžce a strategie obsazování tržních výklenků.

Dalšími typy strategií jsou strategie útočné a oproti tomu strategie obranné.

4.2 Analýza mikro a makro prostředí

Mikroprostředí zahrnuje nejbližší účastníky podniku, kteří ovlivňují jeho schopnost obsluhovat svůj trh. Mezi ně patří společnost, dodavatelé, tržní zprostředkovatelé, zákazníci, konkurenti a veřejnost. Z výše uvedeného je evidentní, že mikroprostředí má firma z velké části pod kontrolou a může ho svým jednáním do značené míry ovlivnit.

Makroprostředí je narozdíl od mikroprostředí podnikem ovlivnitelné jen minimálně, proto podnikatelským jednotkám nezbyvá nic jiného, než se mu přizpůsobit patřičnou reakcí.

Běžně se makroprostředí rozděluje na vlivy ekonomické, přírodní, technologické a demografické.

4.3 SWOT analýza

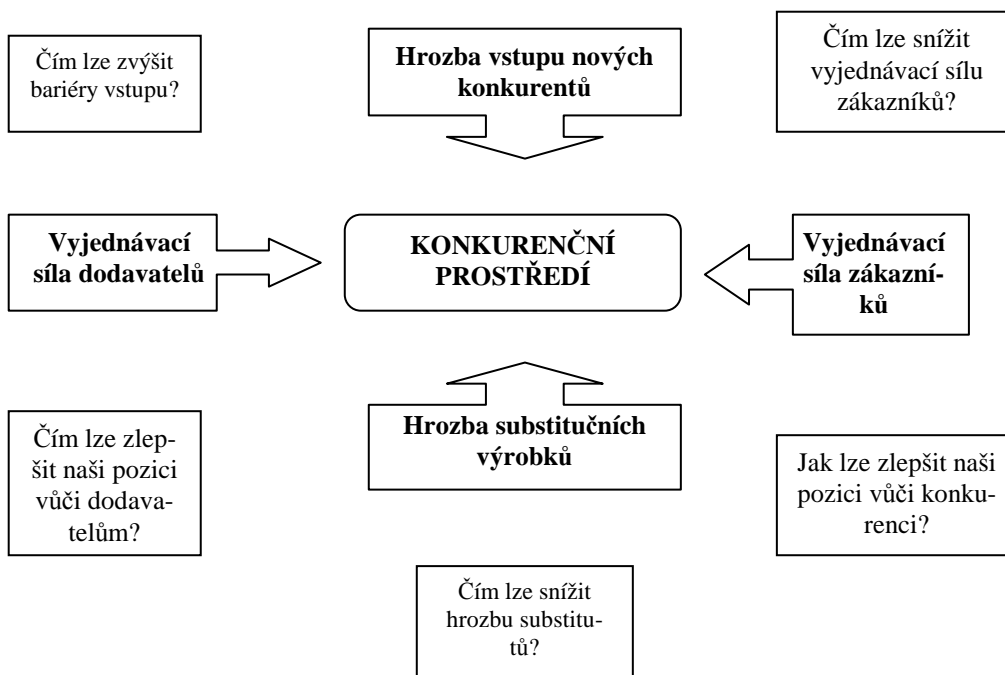
SWOT analýza je spojením vyhodnocení mikro a makro prostředí podniku. Tato analýza je běžně považována za základní analýzu prostředí, ve kterém se podnik nachází.

Sumarizuje silné a slabé stránky podniku, určuje jeho příležitosti a identifikuje možné hrozby. Rozbořením těchto částí SWOT analýzy je potom možné určit současnou pozici podniku na trhu a nastínit i směr jeho dalšího vývoje.

4.4 Porterova analýza pěti konkurenčních sil

Pro další vyhodnocení tržní pozice podniku je možné využít Porterovu analýzu pěti konkurenčních sil. Podle koncepce M. Portera lze intenzitu konkurence určit na základě následujících faktorů: [3]

- hrozba vstupu nových konkurentů na trh
- hrozba substitutů
- vyjednávací síla dodavatelů
- vyjednávací síla odběratelů
- rivalita podniků působících na daném trhu

Obr.1. Porterův model konkurenčního prostředí [3]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 GOOD OLIVER

Podnik Good OLIVER s.r.o. (dále jen GO) je reálně existujícím podnikem, avšak údaje v diplomové práci byly mírně upraveny. Nikoliv však natolik, aby zkreslily celý průběh konkursního řízení a měly vliv na vypovídací schopnost a účel mého projektu.

5.1 Přiblížení společnosti

Společnost GO byla založena společenskou smlouvou ze dne 29.listopadu 2000 na dobu neurčitou. Do obchodního rejstříku byla firma zapsána 2.března 2001.

GO založili dva společníci – pan Mička a pan Dokoupil, tito splatili 50% svých vkladů při podpisu společenské smlouvy na účet společnosti. Zbývající část vkladů společníci doplatili 17.ledna 2006. Správou vkladů byl společníky pověřen pan Dokoupil.

Při vzniku společnosti byl jako jediný jednatel ustanoven pan Mička. Jednatel je statutárním orgánem společnosti, který je současně oprávněn k obchodnímu vedení společnosti.

Nejvyšším orgánem společnosti byla určena valná hromada, která se skládá z obou na ní přítomných společníků. Valnou hromadu musí jednatel svolat nejméně jednou za rok a to vždy do jednoho měsíce od zpracování roční uzávěrky.

5.1.1 Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti je výroba dekorativních a užitkových produktů z korku a dále koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej.

Prvotním výrobním programem firmy byla výroba korkových aromatických visaček, založená zcela na přírodní bázi. To znamená, že veškeré použité komponenty a výrobní technologie jsou v souladu s životním prostředím a jeho ochranou.

Postupem času společnost GO rozšířila sortiment své produkce o korkové podtacky, korkové podložky pod myši k PC, zámkovou podlahovou dlažbu z korku a korkové vánoční ozdoby (všechny produkty jsou opět environmentálně šetrné).

5.1.2 Zaměstnanci

Společnost GO hned po svém vzniku zaměstnávala dvanáct pracovníků, z toho deset z nich mělo změněnou pracovní schopnost. Na vytvoření pracovních míst pro zaměstnance se

ZPS, byla firmě poskytnuta dotace od úřadu práce ve výši 400 000,- Kč. Tato částka byla určena na zbudování deseti pracovních míst pro zaměstnance se ZPS a to po dobu minimálně dvou let. Stanovená podmínka, stejně jako mnohé další, byla ze strany podniku dodržena. Dalšími pracovníky společnosti GO byli po jejím vzniku také účetní a obchodní zástupce.

Poté, co se ve firmě začala projevovat finanční krize (o které se zmiňuji v následujících odstavcích) se všemi svými aspekty, včetně pozdních úhrad mezd apod., byla firma nucena s převážnou většinou zaměstnanců rozvázat pracovní poměr.

V současné době firma zaměstnává čtyři zaměstnance, jednatele a společníka nepočítaje.

5.1.3 Podniková vize

Vize společnosti GO byla od samého vzniku firmy založena na rychlém začlenění výrobků na domácím a později i zahraničním trhu a získání dobrého jména „Good OLIVER“ mezi konkurenty.

Podnikovou filosofií společnosti GO je možné shrnout do následujících bodů:

- dosáhnout uspokojení zákazníka pomocí kvalitních výrobků
- vytvořit novou hodnotu pomocí originálních myšlenek a technologie
- respektovat individualitu a schopnosti každého zaměstnance
- udržet silné povědomí o našem místě v přírodě, přínos životnímu prostředí
- splnit odpovědnost jako občana za lepší společnost
- zachovat výnosnost podniku a jeho trvalý růst.

Obr.2. Logo Good OLIVER [firemní materiály]

K samotné propagaci firmy měla sloužit detailně propracovaná reklamní kampaň šířená zejména prostřednictvím internetu a tzv. direct mailingu, k níž se však později bohužel ani nedostalo.

Firma GO se ztotožnila ve svém programu s propagováním environmentálně šetrných produktů, na kterém se většinově podíleli zaměstnanci se sníženou pracovní schopností.

Takto pojatá firemní politika umožnila, aby se do výrobního programu začlenili postižení občané, kteří nemají mnohdy v daném regionu reálnou šanci na řádnou pracovní příležitost. Dalším krokem společnosti pak bylo zahájení spolupráce s neziskovou organizací Archa Chantal a přispívat tak prodejem svých výrobků na dětský fond zkrášlování nemocničních zařízení.

Celá vize podniku a jeho filosofie byla pojata velmi vzhledně, bohužel se však vedení společnosti nepodařilo těchto vytyčených cílů dosáhnout. Důsledkem nevhodné deklarace rozhodovacích práv, špatného finančního managementu a druhotné platební neschopnosti se stalo nemožným všechny tyto podnikové představy realizovat.

6 ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE

V následujících kapitolách analyzuji prostřednictvím různých metod (uvedených v kapitole 4) výchozí ekonomickou situaci firmy GO, včetně její pozice na trhu apod.

Prostřednictvím popisu jednotlivých etap života podniku zjišťuji nejpravděpodobnější důvody jeho finanční a strategické krize a zejména podnět k prohlášení KŘ.

6.1 Marketingová strategie

Společnost GO využila pro zavedení svých nových výrobků na trh a pro svoji podnikatelskou činnost **strategii tržní orientace**. To znamená, že se firma zaměřila na užší segmenty trhu a neusilovala o ovládnutí jeho převážné části.

Tento tah měl opodstatnění ve specifikaci zákazníků. Odběratelskou většinu společnosti GO totiž tvořily podniky, které dávají přednost ekologickému zpracování výrobků (převážně pro svou vlastní propagaci).

Dalším strategickým krokem pro proniknutí na trh, bylo využití **útočné strategie**. K tomu se vedení podniku rozhodlo proto, že na trh byl uváděn nový výrobek, který se zde musel prosadit a zaujmout svoje obhajitelné místo vedle již zavedených produktů.

6.2 Mikroprostředí podniku

Součástí podnikového mikroprostředí je samotná **společnost**, která je tvořena vedením, výzkumným oddělením, nákupním oddělením, výrobními útvary a v neposlední řadě oddělením účetním. Společnost GO má v současné době nedostatek pracovníků, což je způsobeno finančními problémy, kterými společnost prochází. Tato tíseň má dále za následek nízkou pracovní morálku stávajících zaměstnanců, která je zřejmě způsobená i nedostatečně motivujícím systémem odměňování.

Původcem většiny finančních potíží je zcela určitě druhotná platební neschopnost. Významný faktor, který také ovlivnil následující chod firmy a její tendenci směřovat k úpadku, byl ten, že jednatel udělil generální plnou moc svému společníkovi, čímž se sám od vedení podniku distancoval. Společník potom nepocíťoval odpovědnost za firmu a zejména díky jeho laxnímu přístupu je podnik v současné době ve fázi úpadku.

Další součástí mikroprostředí firmy jsou **dodavatelé**, ti představují vstupy pro činnost firmy. Pro společnost GO byli klíčovými dodavateli původně výrobci korku z Portugalska, které je významným producentem korku díky svým rozsáhlým korkovým hájům. Dále se pro firmu jevíly vhodné dodavatelé z České republiky. Po srovnání cenových hladin a kvalitativní úrovně nabízených komponentů se však podnik rozhodl pro další odběry od čínského dodavatele Xian Link Cork Co., LTD. Nízké ceny materiálu byly velkým odlehčením vstupních nákladů do výroby a kvalita navíc stále odpovídala standardu, který si firma nastavila.

Dalším významným dodavatelem je firma Aromka Praha, tato společnost zásobuje GO volnými esencemi pro výrobu aromatických korkových visaček. Bohužel je to jediný dodavatel kvalitních vonných látek na tuzemském trhu a vzhledem k cenám zahraničních producentů, zůstane i nadále jediným dodavatelem pro podnik GO.

Důležitou částí blízkého podnikového okolí jsou **marketingoví zprostředkovatelé**, tzn. firmy, které pomáhají společnosti při propagaci, prodeji a distribuci zboží k cílové skupině zákazníků. V době svého růstu společnost GO sjednala kontrakt s nadnárodní společností Mark trade pro vývoz produktů do zemí Evropské unie. Vzhledem k finančním propadům a blížícímu se úpadku firmy GO, však z této spolupráce záhy sešlo.

Zákazníci představují pro podnik cílový trh. Konkrétně pro společnost GO to jsou především podniky, které dbají na ekologické zpracování produkce.

Konkurenty jsou obecně podniky nabízející na stejném trhu totožné anebo obdobné výrobky. Nejvýznamnějším konkurentem se firmě GO stal podnik Wunderbaum, který je světovým producentem aromatických visaček.

A konečně poslední, ale neméně důležitou, součástí blízkého prostředí podniku je **veřejnost**. To znamená skupina lidí, která má buď skutečný anebo potenciální zájem na schopnost společnosti dosahovat svých cílů. Protože podnik GO využil takticky svojí výroby ekologicky nezávadných výrobků a jejich produkce byla spojena i s podporou nadací, které pomáhají handicapovaným lidem, nemocným dětem apod. (např. Archa Chantal) a sama firma zaměstnávala od svého prvopočátku pracovníky se ZPS, interakce podniku a veřejnosti byla od počátku velmi pozitivní. Podniková činnost byla pro okolí přínosem a firma proto také získala „zelenou“ od hnutí Greenpeace.

6.3 Makroprostředí podniku

Bližší specifikací makroprostředí se zabývám, stejně jako u studia mikroprostředí, až v rámci následující SWOT analýzy.

Hlavní **ekonomické síly** lze vyjádřit pomocí míry inflace, úrokové míry, hrubým domácím produktem, mírou nezaměstnanosti, směnným kurzem, velikostí státního rozpočtu a obchodním deficitem. [2]

Další složkou makroprostředí je **přírodní prostředí**, které je tvořeno vším, co vytváří podmínky existence lidí a dalších živých organismů a je předpokladem jejich dalšího rozvoje. Tato součást okolního světa podniku by se v dnešní době neměla nikterak podceňovat, protože zhoršující se životní podmínky vyvolávají stále sílící ekologické cítění a tím i tlak na podnikatelský svět.

Technologické prostředí od podniku zase vyžaduje, aby udržoval krok s rychlým vývojem. A to z jednoduchého důvodu - technologický rozvoj je velice intenzivní a využití pokroku přispívá k posilování konkurenčního postavení podniku.

Pro konkurenci a života schopnost firmy je rovněž zapotřebí získání informací o stavu a vývoji **demografického prostředí**, v němž podnik realizuje svoji činnost.

6.4 SWOT analýza

V analýze silných a slabých stránek podniku, jeho příležitostí a možných hrozeb vycházím z předchozího poznání mikro a makro prostředí firmy.

Tab. 2. O-T analýza [vlastní zpracování]

příležitosti	hrozby
- nový výrobek na trhu	- neochota potencionálních odběratelů experimentovat s nevyzkoušeným výrobkem
- kvalitní zpracování výrobků v závislosti na nové technologii	- vysoké vstupní náklady na rozvoj nové technologie
- alternativní způsoby výroby, ochrana životního prostředí	- strategie konkurence a snadnost vstupu do odvětví
- možná perspektiva pronikání na světový trh	- růst cen jednotlivých dodávek

Tab. 3. S-W analýza [vlastní zpracování]

úsek	silné stránky	slabé stránky
Technický	- nová rozvíjející se technologie a ekologické zpracování výrobků	- nedostatek technologických pracovníků v závislosti na finanční krizi
Výrobní	- kvalifikovaná pracovní síla - dobré kreativní oddělení pro přípravu a vývoj nových produktů - schopnost individuální úpravy zakázek	- špatná pracovní morálka - zastaralé výrobní zařízení - omezená možnost výběru a kontroly některých dodavatelů
Finanční		- vysoká míra zadluženosti (splatné závazky) - nedobytné pohledávky, druhotná platební neschopnost
Marketing	- firma dobře známá v oblasti zpracování předmětů z korku	- málo průbojná obchodní politika - nedostatek kvalitních obchodních zástupců
Organizační a personální	- kvalifikace	- nedostatečně motivující systém odměňování - nevhodná deklarace vedení společnosti z jednatele na společníka

6.5 Porterova analýza

Hrozba vstupu nových konkurentů - pro společnost GO je hrozba vstupu nových konkurentů v této sféře určitě aktuální, protože podnik si svoje produkty nenechal patentovat. Čímž je otevřena cesta pro nové, mnohdy hbitější konkurenty, kteří mohou čerpat inspiraci z chyb svých konkurentů (a předchůdců).

Hrozba substitutů - hrozba substitučních výrobků existovala jak dříve, tak i v současné době. Je sice nasnadě, že lidská populace se snaží preferovat ekologicky šetrnější a sociálně přínosnější produkty, ale přece jen zatím vítězí ve větší míře cena nad ekologickým uvědoměním. Proto substituty byly a nadále jsou velikou hrozbou pro společnost GO.

Vyjednávací síla dodavatelů - výraznější vyjednávací síla dodavatelů už pomalu klesá. Je to způsobeno tím, že na trhu se objevuje stále více dodavatelů, kteří jsou schopni, za nižší ceny, dodat totožné suroviny. Společnost GO zvolila jako svého momentálně nejvýznamnějšího dodavatele obchodního partnera z Číny, k čemuž ji vedl fakt srovnatelné kvality a výrazně nižší ceny u stejných komodit.

Rivalita podniků působících na daném trhu - soutěžení stávajících podniků v branži je ovlivněno nejen nákladovou konkurencí, ale také ekologickým uvědoměním veřejnosti. Na trhu se také objevují podniky dodávající tzv. „ekologické plagiáty“, což jsou výrobky opticky totožné s těmi co vyrábí GO, ale nesplňují dané normy, na kterých firma GO založila svoji výrobní politiku.

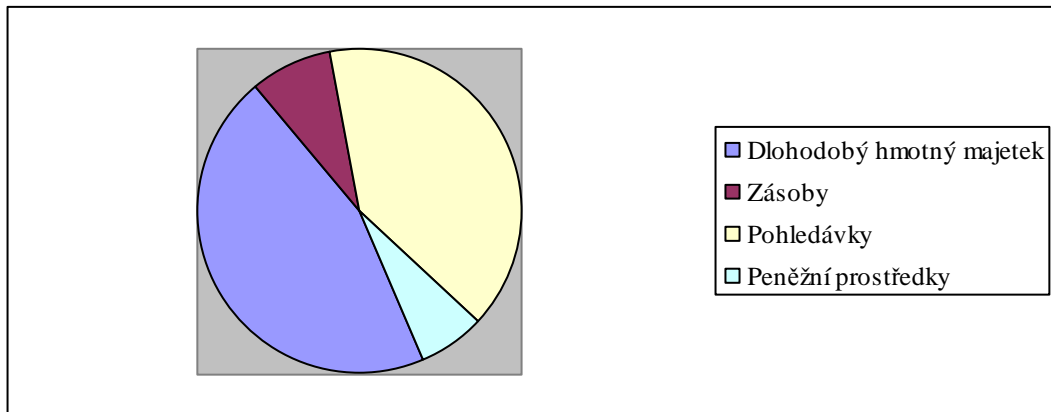
6.6 Majetková a kapitálová struktura

V následující tabulce uvádím souhrnně **aktiva podniku GO**. Dlouhodobý hmotný majetek je představován výrobními stroji, automobilem, inventářem a počítači. Mezi zásoby patří jak hotové výrobky tak i nedokončená výroba. GO eviduje dvě dlouhodobé pohledávky z obchodního styku a menší množství krátkodobých pohledávek za odběrateli. Peněžní prostředky jsou uloženy na účtu v bance a část na pokladně podniku.

Tab. 4. Majetková struktura společnosti GO [vlastní zpracování]

ukazatel	hodnota v Kč	procentní hodnota
Dlouhodobý hmotný majetek (pc-opravy)	252 800	46
Zásoby	46 000	8
Pohledávky	224 000	40
Peněžní prostředky	37 000	6
AKTIVA CELKEM	559 800	100

Pro lepší přehlednost jsem údaje z tabulky přenesla ještě do grafického vyjádření.

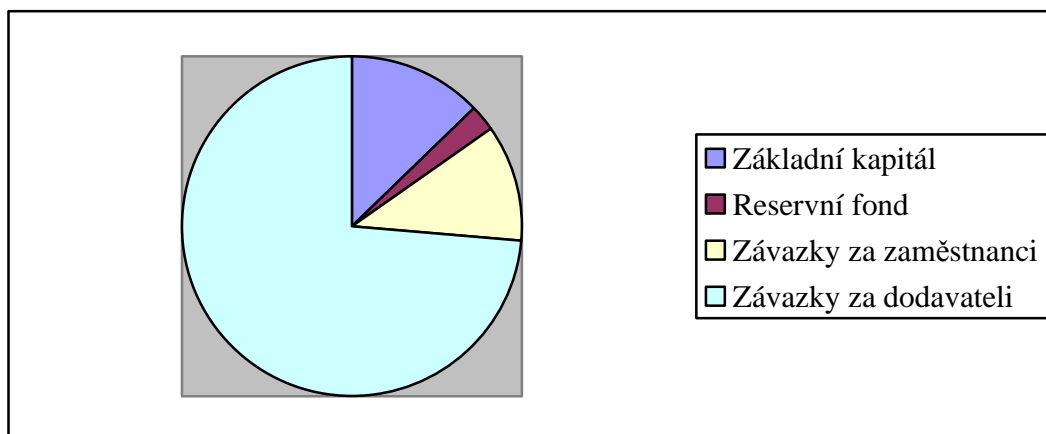
Obr. 3. Majetková struktura společnosti GO [vlastní zpracování]

V tabulce č. 5 dále zpracovávám souhrnně **pasiva firmy** GO. Základní kapitál je tvořen splacenými vklady společníků, ztráta představuje výsledek podnikatelské činnosti a závazky jsou tvořeny zejména závazky, které vznikly za dodavateli v rámci obchodních vztahů a dále pak závazky z pracovně právních poměrů.

Tab. 5. Kapitálová struktura společnosti GO [vlastní zpracování]

ukazatel	hodnota v tis. Kč	procentní hodnota
Základní kapitál + rezervní fond	120 000	21
Ztráta	-221 000	-39
Závazky k zaměstnancům	86 200	15
Závazky z obchodních vztahů	574 600	103
PASIVA CELKEM	559 800	100

Stejně jako u majetkové struktury podniku, dokládám i ke kapitálové struktuře přehledný graf (bez započítané ztráty).

Obr. 4. Kapitálová struktura společnosti GO [vlastní zpracování]

6.7 Souhrn analýz

V předcházejícím textu jsem se zaměřila na **ekonomický vývoj společnosti GO** od jejího vzniku až po současnost. Z uvedeného je zřejmé, že firma měla vhodnou „půdu“ pro svoji existenci a že přišla s kvalitním a inteligentním podnikatelským záměrem. Bohužel však po několika málo letech svojí existence se ocitla ve fázi úpadku a finanční krize, což dokládají předchozí kapitoly.

K finančním problémům došlo zejména kvůli **druhotné platební neschopnosti**, kdy se dvě významné pohledávky staly nedobytnými. Další příčinou tohoto krizového stavu je určitě i nevhodný finanční management, kdy podnik mohl lépe využít svých finančních prostředků.[10]

Naopak zase musím podniku přiznat, že chytře využil zainteresovanosti úřadu práce a zaměstnávání pracovníků se ZPS. To mělo samozřejmě pozitivní účinek jak na podnikové okolí, tak i na nákladovou složku podniku (vše bylo v podstatě dotováno právě úřadem práce).

V této souvislosti je, myslím, také škoda, že se společnost GO nikdy neucházela o označení svých výrobků jako ekologicky šetrných. Tento krok mohl přinést kvůli rostoucímu zájmu o životní prostředí lepší konkurenční postavení produktů na trhu (i s ohledem na vyšší počátečních nákladů s tím spojených).

Postupné špatné hospodaření a druhotná platební neschopnost podniku vedly, přes všechny vhodné strategie a ctnostnou podnikovou vizi, k finančním ztrátám, **předlužení** a tím sa-

možřejmě k nemožnosti dostát svým závazkům. Vzniklá situace se potom vyhrčila ve ztrátu důvěry ke společnosti GO ze stran dodavatelů a v podstatě i odběratelů.

Vedení společnosti GO se kvůli všem výše uvedeným faktů a neuctichajícím rozporům, které mezi sebou společníci mají, dohodlo na jediném způsobu, jak vyřešit danou situaci, a to na **prohlášení konkursu** a následném zániku společnosti

7 PŘÍPRAVA KONKURSNÍHO ŘÍZENÍ

V této části práce se věnuji přípravě společnosti na konkursní řízení. V součinnosti s panem Mičkou, jakožto statutárním orgánem společnosti GO, jsem připravila výchozí materiály a podklady pro zahájení KŘ.

Účelem mého projektu není pouze popsat nějaký již realizovaný konkurs, ale naopak zaměřit se na přípravu podkladů a určení všech povinností, které majitelé společnosti před prohlášením, a potom v průběhu konkursního řízení, mají.

Prostřednictvím svojí práce podávám majitelům společnosti přehled o tom, jak mají postupovat při přípravě a realizaci KŘ, jaké varianty na ně po podání návrhu na prohlášení konkursu mohou čekat, jaká úskalí jim KŘ může přinést a na co se musejí rozhodně připravit.

7.1 Příprava podkladů pro podání návrhu

Zároveň s podávaným návrhem na prohlášení konkursu musí pan jednatel předložit u konkursního soudu seznam svého majetku a svých závazků, včetně uvedení svých dlužníků, věřitelů a jejich adres.

V této části svého projektu zpracovávám, podle podkladů, které mi byli majiteli firmy dány k dispozici, potřebné **seznamy**, bez nichž není možné návrh na prohlášení konkursu podat. Vzhledem k rozsahu diplomové práce a faktu, že ne všichni zúčastnění chtějí být jmenováni, však neuvádím podrobný soupis všech věřitelů a všech odběratelů (včetně jejich obchodních jmen a adres). To však nemění nic na vypovídací schopnosti předkládaných seznamů.

Prvním ze seznamů, nutných k podání návrhu na prohlášení konkursu, je seznam majetku a závazků, které společnost GO eviduje k datu prohlášení KŘ.

Z následující tabulky je zřejmé, že se společnost GO dostala do oblasti předlužení, tzn. do stavu, kdy jsou splatné závazky vyšší než majetek firmy (suma aktiv 559 800 < suma splatných závazků 660 800).

Tab. 6. Seznam majetku a závazků společnosti GO dle §17 ZKV [vlastní zpracování]

majetek	účetní cena v Kč (pořizovací cena – oprávk- ky)
Výrobní stroje	127 400
Automobil (dodávka)	69 400
Osobní počítače	29 000
Inventář	27 000
Zásoby (hotové výrobky 36 700,- Kč a ne- dokončená výroba 9 300,- Kč)	46 000
Pohledávky	224 000
Peněžní prostředky (pokladna 9 000,- Kč a na bankovním účtu 28 000,- Kč)	37 000
Majetkem celkem	559 800
Závazky	
Zaměstnanci	86 200
Závazky z obchodního styku	574 600
Závazky celkem	660 800

Do majetku se musí také započítat i **očekávaný výnos** z pokračující podnikatelské činnosti. Vzhledem k nízké hospodářské činnosti podniku a k neustávajícímu odchodu pracovníků, však příjem, převyšující náklady při pokračování podnikatelské činnosti, bohužel důvodně předpokládat nelze.

Dalšími přílohami, které musí statutární orgán podniku přiložit k podávanému návrhu na prohlášení konkursu, jsou **specifikace pohledávek a specifikace závazků**, které společnost má. Pro lepší přehlednost a dostačující vypovídací schopnost jsem tyto seznamy zpracovala do dále uvedených tabulek.

Tab. 7. Specifikace pohledávek společnosti GO [vlastní zpracování]

Číslo faktury	Odběratel	Právní důvod vzniku	Hodnota v Kč	Datum splatnosti
013605	Falkon, s.r.o.	Prodej výrobků	104 300	30.7.2005
020705	Kondor, a.s.	Prodej výrobků	7 340	15.11.2005
021505	AG grafik	Prodej výrobků	75 800	20.12.2005
011306	Kondor, a.s.	Prodej výrobků	6 000	15.6.2006
021506	AC computer, s.r.o.	Prodej výrobků	5 560	20.10.2006
000107	Dýha, s.r.o.	Prodej výrobků	5 000	2.2.2007
000807	Parodia	Prodej výrobků	8 900	15.3.2007
001207	Parodia	Prodej výrobků	11 100	31.3.2007
Celkem			224 000	

Tab. 8. Specifikace závazků společnosti GO [vlastní zpracování]

Číslo faktury	Dodavatel	Právní důvod vzniku	Hodnota v Kč	Datum splatnosti
xxx	Aromka Praha	Dodávka materiálu	129 700	5.5.2006
xxx	Licor, a.s.	Dodávka materiálu	44 680	2.7.2006
xxx	Gill, s.r.o.	Dodávka materiálu	147 050	10.9.2006
xxx	Print consulting, s.r.o.	Dodávka materiálu	53 120	3.12.2006
xxx	Korek Jelínek, a.s.	Dodávka materiálu	12 900	2.2.2007
xxx	Aromka Praha	Dodávka materiálu	84 200	15.3.2007
xxx	Litera, s.r.o.	Dodávka materiálu	72 950	20.3.2007
xxx	MHCZ, s.r.o.	Dodávka materiálu	30 000	19.4.2007
Celkem			574 600	

Tab. 9. Specifikace závazků k zaměstnancům společnosti GO [vlastní zpracování]

Zaměstnanec	Právní důvod vzniku	Hodnota v Kč	Datum splatnosti
J.Novák	Dlužná mzda 2/07 a 3/07	21 500	15.4.2007
A.Soldánová	Dlužná mzda 2/07 a 3/07	21 500	15.4.2007
P.Pavel	Dlužná mzda 2/07 a 3/07	21 500	15.4.2007
K.Adler	Dlužná mzda 2/07 a 3/07	21 500	15.4.2007
Celkem		86 200	

7.2 Účetní povinnosti

Podle ustanovení § 17 odst. 4 ZKV má úpadce povinnost ke dni předcházejícímu dni účinnosti prohlášení KŘ sestavit mimořádnou **účetní závěrku**, proto je třeba ve společnosti GO uzavřít účetní knihy a provést inventarizaci majetku a závazků.

Účetní závěrka je tvořena (ať už je v plném či zkráceném rozsahu) třemi částmi:

- rozvahou
- výkazem zisku a ztráty (výsledovka)
- přílohou.

Všechny následující postupy, obrázky a tabulky jsou pouze zjednodušením celé problematiky. Bližší specifikace a popis jednotlivých postupů není předmětem mé práce, a proto jsou uváděné formáty dostačující.

7.2.1 Inventarizace

Před sestavením mimořádné účetní závěrky je zapotřebí ve firmě provést inventarizaci majetku a závazků. Sumarizace a dohledání majetku je po prohlášení konkursu ještě prováděno se **součinností správce**.

Z provedené inventarizace ve firmě GO vychází následující tabulka. Vyjadřuje majetek, který má společnost ke dni sestavení účetní závěrky, ve vlastnictví. Dlouhodobý hmotný odepisovatelný majetek byl odepisovaný rovnoměrně a k pohledávkám podnikem nebyly tvořeny opravné položky (inventarizace byla také podkladem pro zpracování specifikací pohledávek a závazků společnosti).

Tab. 10. Inventarizace majetku společnosti GO [vlastní zpracování]

Název majetku	Pořizovací cena	Oprávky	Zůstatková cena
Výsekový stroj	153 000	61 200	91 800
Formátovací pila	89 000	53 400	35 600
Dodávka	173 500	104 100	69 400
PC pro graf.stanici	45 000	30 000	15 000
Osobní počítač	42 000	28 000	14 000
Tiskárna	6 100	0	6 100
Kancelářský nábytek	20 900	0	20 900
Hotové výrobky	36 700	0	36 700
Nedokončená výroba	9 300	0	9 300
Peníze v pokladně	9 000	0	9 000
Peníze na BÚ	28 000	0	28 000
Pohledávky	224 000	0	224 000
Inventarizovaný majetek celkem			559 800

7.2.2 Uzavření účetních knih

Uzavírání účetních knih je součástí účetní uzávěrky, kam patří také kontrola úplnosti a správnosti účetnictví a výše zmíněná inventarizace majetku a závazků. Samotné uzavírání se uskutečňuje zjištěním obrátů jednotlivých syntetických účtů, vyčíslením konečných stavů aktivních a pasivních účtů a zjištěním hospodářského výsledku.

7.2.3 Rozvaha, výkaz zisku a ztráty

Účelem účetních výkazů je informovat o stavu majetku podniku a o zdrojích jeho krytí, o jeho hospodaření a finanční situaci.

Rozvaha se v účetnictví sestavuje vždy ke dni uzavření účetních knih, tj. ke dni rozvahového a ani mimořádná účetní rozvaha tím pádem není výjimkou. Základem pro sestavení rozvahy musí být i zde „učebnicová“ bilanční rovnice vyjadřující rovnováhu aktiv a pasiv.

Aktiva		Pasiva	
022 – Movité věci	529 500,-	411 – Základní kapitál	100 000,-
082 – Oprávky	-276 700,-	421 – Reservní fond	20 000,-
121 – Nedokončená výroba	9 300,-	429 – Nerozdělená ztráta	-82 000,-
123 – Výrobky	36 700,-	431 – HV ve schval.řízení	-39 000,-
211 – Pokladna	9 000,-	331 – Zaměstnanci	86 200,-
221 – BÚ	28 000,-	321 – Dodavatelé	574 600,-
311 – Odběratelé	224 000,-		
Suma	559 800,-	Suma	559 800,-

Obr. 5. Konečná rozvaha společnosti GO [vlastní zpracování]

Výkaz zisků a ztrát (dále jen VZZ) sumarizuje výnosy a náklady a uvádí jejich rozdíly, které vyjadřují hospodářské výsledky provozní, finanční a mimořádné (následující tabulka je zjednodušená a obsahuje součty různých nákladových a výnosových položek).

Tab. 11. Výkaz zisku a ztráty společnosti GO [vlastní zpracování]

Tržby za prodej vlastních výrobků	214 000
Spotřeba materiálu a energie	72 000
Mzdové náklady	147 000
Odpisy	26 500
Ostatní výnosy	10 000
Ostatní náklady	18 100
Hospodářský výsledek	-39 000

Společnost GO musí k závěrce doplnit také **přílohu**, která obsahuje obecné údaje o podniku, údaje o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách, způsobech oceňo-

vání a odpisování, doplňující údaje k rozvaze a k VZZ a přehled o peněžních tocích. Uvedený výčet není pro tento projekt důležitý, proto jej uvádím pouze jako informaci.

7.3 Podání návrhu

Podle ustanovení § 3 odst. 1 ZKV má právnická osoba, která je v předlužení, povinnost bez zbytečného odkladu podat návrh na prohlášení konkursu.

Vzhledem k předchozím analýzám ekonomické situace firmy, je více než jasné, že skutková podstata byla naplněna a že podnik není schopen dostát svým závazkům z obchodního styku a je v předlužení. Proto má jednatel, jako statutární orgán společnosti, povinnost podat návrh na prohlášení konkursu.

V návrhu na prohlášení konkursu musí uvést řádné a přesné označení společnosti GO (jakožto dlužníka) a musí zde vylíčit rozhodující skutečnosti. Těmito jsou nemožnost dostát svým závazkům z důvodu druhotné platební neschopnosti, omezení výroby, průběžné propouštění zaměstnanců a zejména předlužení podniku. Návrh na prohlášení konkursu společnosti GO uvádím v příloze č.1.

7.3.1 Záloha na náklady konkursu

Po tom, co pan Mička u soudu předloží návrh na prohlášení konkursu spolu s požadovanými přílohami (tj. seznam majetku apod.), bude soudem vyzván k úhradě zálohy na konkursní řízení až do výše 50 000,- Kč (pro další úvahy vycházím z varianty, že soudem stanovená výše zálohy je 40 000,- Kč). Tato záloha mu bude po ukončení konkursu vrácena zpět v případě, že zpeněžení konkursní podstaty bude dostatečné pro krytí všech nákladů s KŘ spojených (v tomto případě je ovšem pravděpodobnost návratnosti složené zálohy velmi nízká).

S ohledem na momentální finanční situaci firmy GO a nízkou spolupráci ze strany druhého společníka (p. Dokoupila), musí tuto částku uhradit p. Mička (jednatel) sám ze svých „soukromých“ prostředků.

Místně příslušný soud má pak za povinnost dle ustanovení ZKV prohlásit konkurs do deseti dnů.

7.3.2 Varianty průběhu po podání návrhu

Poté, co statutární orgán splní všechny své zákonné povinnosti, kterými jsou podání návrhu na konkursní řízení, zaplacení zálohy na náklady KŘ, sestavení účetní závěrky a dodání všech požadovaných seznamů a příloh, přichází v úvahu dvě varianty, kterými pokračuje vzniklá situace.

Těmito může být buď zamítnutí návrhu na konkurs z důvodu nedostatečného majetku dlužníka anebo samotné prohlášení konkursu. Oběma variantami se zabývám v následujících kapitolách svojí práce.

8 ZAMÍTNUTÍ NÁVRHU

První varianta, která může nastat po podání návrhu na prohlášení KŘ (dle kapitoly 7) je varianta zamítnutí návrhu na konkurs z důvodu **nedostatku majetku** dlužníka.

Podle všech předchozích analýz, seznamů majetku, závazků a pohledávek (s ohledem na jejich ocenění v kapitole 9.2.2) je, podle mého názoru, tato varianta velice pravděpodobná.

K tomuto kroku se soud rozhodne podle ustanovení **§ 12a odst.4 ZKV** po tom, co si učiní úsudek o prodejnosti majetku dlužníka nebo o nedobytnosti jeho pohledávek. Soud zároveň podá návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku, jímž potom podnik GO zanikne.

Proti usnesení o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu se může odvolat pouze navrhovatel nebo věřitel, který má za dlužníkem pohledávku.

9 KONKURNÍ ŘÍZENÍ

Pokud by se soud nerozhodl pro zamítnutí návrhu na konkurs pro nedostatek majetku dlužníka, následuje zahájení KŘ. V této části projektu se zaměřím na variantu **prohlášení konkursu na majetek** společnosti GO.

Místně příslušný soud přezkoumá všechny podklady a zjistí, že jsou splněny zákonem stanovené podmínky k prohlášení konkursu. Na majetek podniku GO bude tedy konkurs prohlášen.

Následujícími kroky jsou určení správce KP, zjištění konkursní podstaty, přihlášení pohledávek, ustanovení věřitelského výboru, zpeněžení KP a v poslední fázi i ukončení konkursního řízení.

9.1 Ustanovení správce KP

Poté, co pan Mička podá návrh na prohlášení KŘ, zaplatí soudem stanovenou výši zálohy a splní všechny svoje povinnosti, které se týkají zpracování a předložení účetnictví, je konkurs na majetek společnosti GO prohlášen. V tuto chvíli soud určí správce KP.

Správce KP překontroluje účetnictví a předpokládám, že v tomto případě, po porovnání seznamů a příloh předkládaných podnikem GO, nebude trvat na provedení auditu a účetnictví povede sám (k tomuto názoru mě vede fakt, že hospodářská činnost společnosti je velice nízká, a proto vedení účetnictví nebude nikterak obtížné).

9.2 Zjištění KP

Další povinností správce je, na základě zjištěných poznatků o majetku úpadce (podle předložených dokumentů a inventarizace provedené správcem), vyhotovit soupis konkursní podstaty.

Tento soupis potom správce opravňuje ke zpeněžení sepsaného majetku. V případě společnosti GO do soupisu náleží všechny hodnoty, které jsem uvedla v předchozích tabulkách. Žádný výše uvedený majetek, kromě nedobytných pohledávek (viz. kapitola 9.2.2), z KP vyloučen nebude.

Součástí soupisu musí být i ocenění, které může provést buď úpadce, správce nebo znalec, v případě, že to vyžaduje věřitelský orgán.

9.2.1 Ocenění majetku

Správce KP je povinen buď sám anebo prostřednictvím znalce ocenit majetek, který náleží do konkursní podstaty. Důvodem je stanovení reálné hodnoty majetku, za kterou je možné jej v rámci dražby (anebo jiným způsobem) prodat.

Celkové ocenění hmotného majetku společnosti se bude pohybovat cca na úrovni 150 000,- Kč (toto ocenění je pouze hrubým odhadem). Majetek, který firma vlastní je již delší dobu používán a jeho hodnota není příliš vysoká.

9.2.2 Ocenění pohledávek

Správce KP musí stejně jako veškerý jiný majetek ocenit i dlužníkovi pohledávky. Ty jsou v účetnictví oceněny jmenovitou hodnotou (firma GO ke svým pohledávkám netvořila opravné položky), ale správce musí stanovit jejich reálnou hodnotu.

Protože v současném ZKV není znalecký posudek povinně předepsán, je možné aby toto ocenění provedl sám správce. Pro stanovení reálné hodnoty pohledávek se využívá rozdělení pohledávek do následujících **bonitních skupin**:

- 100 % - zaručená vymahatelnost
- 75 % - snadná vymahatelnost
- 50 % - průměrná vymahatelnost
- 25 % - obtížná vymahatelnost
- 0 % - nedobytná pohledávka

Pro rozdělení do těchto bonitních skupin správce využije kritéria, které zařazení ovlivňují, a to – časové hledisko, způsob zajištění pohledávky a informace o dlužníkovi a jeho ekonomické situace.

Nejpravděpodobnější rozdělení pohledávek do bonitních skupin v podniku uvádím v následující tabulce. K předpokládané variantě rozdělení pohledávek mě vede to, že pohledávky, uvedené jako nedobytné (vymahatelnost 0%), jsou více jak 360 dní po splatnosti a nejsou nijak právně zajištěny. Společnost GO se svými odběrateli už několikrát tyto neuhrazené pohledávky řešila, bohužel však bez kladného výsledku. Proto je reálná šance na úhradu těchto pohledávek nulová.

Tab. 12. Rozdělení pohledávek do bonitních skupin [vlastní zpracování]

Vymahatelnost v %	Faktura číslo	Odběratel	Jmenovitá hodnota pohledávky
100	000107	Dýha, s.r.o.	5 000
75	021506	AC computer, s.r.o.	5 560
50	--	--	--
25	011306	Kondor, a.s.	6 000
0	013605	Falkon, s.r.o.	104 300
0	020705	Kondor, a.s.	7 340
0	021505	AG grafik	75 800

Pokud správce KP vyhodnotí zmíněné pohledávky jako **nedobytné**, je nutné, aby si po jejich zařazení do KP, vyžádal souhlas s **vyloučením z KP** od zástupce věřitelů a potom je na základě vyslovení souhlasu soudu, vyloučí z KP.

Další ocenění pohledávek bude probíhat pravděpodobně následovně (zde vycházím z konzultací s Ing.Bařinou, který již několik let pracuje jako správce KP):

- pohledávka 000107 za společností Dýha bude zaplacená celá, tj. v částce 5 000,- Kč
- z pohledávky 021506 za firmou AC computer je reálná částka vymožení 4 500,- Kč
- pohledávka za firmou Kondor, faktura č.011306 ve výši 6 000,- Kč je realizovatelná za 1/3 jmenovité hodnoty, tj. za 2 000,- Kč.

V součtu je možné zpeněžením pohledávek firmy GO získat cca 11 500,- Kč.

9.3 Věřitelé

Věřitelé GO se KŘ zúčastní až poté, co přihlásí svoje splatné pohledávky za společností GO, čímž se stanou věřiteli konkursními.

V konkursním řízení podniku GO bude přihlášeno osm pohledávek od sedmi věřitelů (podle tabulky č.9), tzn. že věřitelé nebudou mít povinnost sestavovat věřitelský výbor a zvolí si pouze svého **zástupce**, který bude mimo jiné dohlížet např. na činnost správce KP.

9.3.1 Příhlášky pohledávek

Konkursní věřitelé musí svoje pohledávky do KŘ přihlásit. K tomu využijí konkursní přihlášky, která musí obsahovat jméno, adresu, důvod a výši každé přihlášené pohledávky, včetně doložení kopií listin, z nichž jednotlivé pohledávky vyplývají.

Pokud přihlášenou pohledávku nelze pro neúplnost nebo jiné vady přezkoumat, vyzve správce věřitele, aby přihlášku ve lhůtě patnácti dnů od doručení jeho výzvy doplnil nebo opravil.

Na základě všech přihlášených pohledávek a po přezkoumání úpadcových obchodních knih a dalších dokumentů, sestaví správce seznam přihlášek, kde uvede které pohledávky popírá a které naopak uznává.

Po vyhotovení seznamu správce navrhne konkursnímu soudu nařízení přezkumného jednání a předloží seznam přihlášených pohledávek, připravených k přezkoumání.

Pokud nebude pohledávka popřena žádným z konkursních věřitelů a správcem byla uznána, pokládá se za zjištěnou.

9.4 Provozování společnosti GO

Myslím si, že v tomto případě je nejvýhodnější **ukončit provozování** podniku a prodat samostatně movité věci a pohledávky. Ačkoli výnos z tohoto prodeje nebude nikterak vysoký (což je z výše uvedeného textu zřejmé), předpokládané náklady, které vzniknou při dalším provozu podniku a jeho případném ozdravení, budou vyšší.

9.5 Zpeněžení KP

Po fázi zjištění konkursní podstaty, ocenění veškerého majetku společnosti, přihlášení pohledávek za podnikem GO a rozhodnutí o dalším provozování podniku, je nutné zjištěnou KP zpeněžit.

Obecně se ke zpeněžení majetku využívá prodeje mimo dražbu, veřejné dražby, prodeje soudním výkonem rozhodnutí anebo prodejem podniku.

V případě podniku GO je nejrozumnější cestou využít prodeje mimo dražbu, kdy se prostřednictvím inzerce, kdy je jejím účelem oslovit co nejvíce potencionálních kupců. V inzerátech musí správce KP stanovit termín pro podání nabídek, které potom v daný den

a za účasti věřitelského orgánu, vyhodnotí. V praxi to probíhá tak, že na schůzi věřitelského orgánu a správce KP jsou rozlepeny doručené obálky s nabídkami a po jejich vyhodnocení se účastníci dohodnou na přijetí nejvhodnější z nich.

9.6 Ukončení KŘ

Po tom, co se prodá veškerý majetek GO a ukončí se všechny spory (jak incidenční, tak spory o zaplacení), může správce přistoupit k závěrečným pracím, kterými jsou konečná zpráva a návrh na vydání rozvrhového usnesení.[4]

Po tom, co je rozvrhové usnesení splněno, vydá soud rozhodnutí o zrušení konkursu.

9.6.1 Zrušení konkursu

Společnost GO bude zrušena okamžikem, kdy usnesení o zrušení konkursu nabude právní moci.

Tím, že je společnost zrušená, však ještě nezaniká - k tomu, aby podnik zanikl, musí jednatel podat návrh na **výmaz z OR** (a zaplatit soudní poplatek ve výši 3 000,- Kč).

9.6.2 Úkony po zrušení konkursu

Správce KP je povinen ke dni zrušení konkursu uzavřít účetní knihy společnosti GO a sestavit účetní závěrku.

Uzavřené účetní knihy potom správce odevzdá, spolu s dalšími písemnostmi, statutárnímu orgánu podniku, tj. jednatelem společnosti GO. V případě, že by pan jednatel nechtěl spolupracovat, je správce nucen zajistit **archivaci účetnictví** sám.

Následně je správce KP zproštěn soudem svojí funkce.

Po uplynutí lhůty pěti měsíců od právní moci usnesení o zrušení konkursu, skartuje správce kopie listin a vyzve ty, kterým náležejí originály, aby si je od něj převzali (s poučením, že pokud tak neučiní, tyto doklady budou skartovány).

10 ROZBOR EKONOMICKÝCH DOPADŮ

V následujícím textu se zabývám ekonomickými dopady konkrétního konkursního řízení, to znamená jakým způsobem budou uhrazeny různé závazky společnosti GO. Kolik peněz za svoji činnost získá správce KP, jaká částka se vrátí jednateli ze zálohy, jež musel při prohlášení zaplatit a další finanční aspekty tohoto KŘ.

10.1 Uspokojení pohledávek

Stejně jako v každém KŘ vznikne i v případě společnosti GO z různých titulů velké množství pohledávek, které se mohou uhradit již v průběhu KŘ. Není zde proto zapotřebí čekat na jejich úhradu až na základě schváleného rozvrhového usnesení, předloženého správcem. Tyto pohledávky jsou dle ust. § 31 ZKV rozčleněny do určitých skupin (více v kapitole 1.2.7).

V průběhu KŘ firmy GO vzniknou nutné hotové výdaje a odměna správce, náklady spojené s udržováním a správou podstaty a pracovní nároky zaměstnanců společnosti GO.

Ostatní pohledávky se budou uspokojovat až na základě pravomocného rozvrhového usnesení.

10.1.1 Výdaje a odměna správce

Odměna správce KP se určuje podle ustanovení § 7 vyhlášky č.476/1991 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

V případě podniku GO momentálně opravdu nejde přesně určit výši odměny správce i jeho výdaje související se správou KP, které závisí případ od případu a paušalizovat nelze.

Pro to, abych mohla vytvořit alespoň zhruba konečnou zprávu a rozvrhové usnesení, však správcovu odměnu a výdaje spojené s podstatou určit musím. Podle ustanovení výše uvedené vyhlášky stanovuji odměnu správce na částku 55 000,- Kč (45 000,- odměna za zpeněžení KP a 10 000,- odměna z počtu konkursních věřitelů). Výši výdajů spojených s udržováním podstaty ponechám na částce 25 000,- Kč.

10.1.2 Pracovní nároky

Pracovními nároky jsou podle zákona o konkursu a vyrovnání ty, které vznikly za poslední tři roky před prohlášením konkursu, jakož i po prohlášení konkursu.

Ve společnosti GO tato částka, podle údajů v tabulce č.8, dosahuje hodnoty 86 200,- Kč.

10.1.3 Uspokojení podle rozvrhového usnesení

Po úplném uspokojení pohledávek za podstatou a pracovních nároků (podle kapitoly 10.1), se uspokojují pohledávky zařazené do první a druhé třídy. Ze zbývajících výtěžku ze zpeněžení KP připadá 30 % na pohledávky první třídy a 70 % na druhou třídu.

Výchozím dokumentem pro zaplacení zjištěných pohledávek a jejich zařazení do tříd je pravomocné rozvrhové usnesení, které soudu předložil správce.

Pohledávkami **první třídy** jsou nároky zaměstnanců z pracovněprávních vztahů, které vznikly za poslední tři roky před prohlášením konkursu, vyjma pracovní nároky dle ustanovení § 31 odst. 3 ZKV.

Podle tohoto ustanovení GO nemá žádné tyto nedoplatky vůči zaměstnancům (jedná se např. o odstupné apod.).

Do **druhé třídy** se zařazují všechny pohledávky, které neměly nárok na uspokojení v průběhu řízení a které nebyly zařazeny do skupiny první třídy pohledávek. To znamená, že sem obecně patří pohledávky všech věřitelů, které nebyly nijak zajištěny a tudíž pozbyly nárok na oddělené uspokojení.

Do pohledávek druhé třídy patří ve firmě GO všechny nezaplacené závazky, jež vznikly z obchodních vztahů, a jejich součet je 574 600,- Kč (zde vycházím z tabulky č.9).

10.2 Konečná zpráva

V této části uvádím zjednodušeně v tabulce konečnou zprávu správce, údaje v ní uvedené vychází ze všech podkladů z předchozích kapitol práce.

Peněžní prostředky, které společnost GO eviduje v den prohlášení konkursu jsou složeny z finančních částek uložených na běžném účtu v bance a na pokladně a dále zálohou, kterou složil jednatel na náklady spojené s KŘ.

Tab. 13. Tabele konečné zprávy [vlastní zpracování]

Položka	Částka v Kč
Peněžní prostředky v den prohlášení konkursu (BÚ+pokladna+záloha na KŘ)	77 000
Zpeněžení KP	161 500
Vyloučeno z KP	187 440
Výdaje + odměna správce	80 000
Pracovní nároky dle §31 odst.3 ZKV	86 200
K uspokojení v rozvrhu	72 300

10.3 Rozvrh

Celková výše neuhrazených závazků z obchodních vztahů společnosti GO je 574 600,- Kč, tyto faktury mohou být zaplacený až na základě rozvrhové usnesení.

Na rozvrh správci zůstává, podle výše uvedené tabulky, suma 72 300,- Kč. Tyto finanční prostředky potom správce KP rozdělí poměrně mezi věřitele, tj. např. určí, že budou poměrně uspokojeni ve výši 12,5 % z každé zjištěné pohledávky (z tohoto vycházím v následující tabulce).

Tab. 14. Tabele rozvrhového usnesení [vlastní zpracování]

Dodavatel	Výše zjištěné pohledávky v Kč	Poměrné uspokojení v Kč
Aromka Praha	129 700	16 213
Licor, a.s.	44 680	5 585
Gill, s.r.o.	147 050	18 382
Print consulting, s.r.o.	53 120	6 640
Korek Jelínek, a.s.	12 900	1 613
Aromka Praha	84 200	10 525
Litera, s.r.o.	72 950	9 119
MHCZ, s.r.o.	30 000	3 750

10.4 Résumé

Konkursní řízení ve firmě Good OLIVER s.r.o. bude mít, dle předchozích kapitol, následující dopady.

Zaměstnanci společnosti GO dostanou zaplacený svoje dlužné mzdy v plné výši, tj. celkem 86 200,- Kč. Kvůli konkursu s nimi však bude pracovní poměr rozvázáán (dle pracovních smluv bez nároku na odstupné), neboť společnost bude zrušena a zanikne.

Věřitelé budou podle rozvrhové usnesení poměrně uspokojeni. Ať už bude ve skutečnosti uspokojení jakkoliv odlišné od toho, které jsem výše předložila já, nebude žádný z věřitelů uspokojen úplně. Na to bohužel finanční prostředky získané ze zpeněžení KP nestačí. Pro některé z věřitelů, jejichž pohledávky jsou relativně vysoké, však toto uspokojení bude dosti malé – např. společnost Aromka Praha má za společností GO pohledávky v celkové výši 213 900,- Kč a po uskutečněném rozvrhovém usnesení získá pouze částku 26 738,- Kč. Pokud by se však podnik GO provozoval dále, mohla by také společnost Aromka Praha dostat mnohem nižší částku anebo v nejhorším případě žádné finanční prostředky.

Pan Mička (**statutární orgán** společnosti) svoji složenou zálohu na KŘ (v soudem stanovené výši 40 000,- Kč) zpět nedostane, protože bude v celé výši použita na úhradu hotových výdajů spojených s udržováním konkursní podstaty a na zaplacení odměny správci (celkem 80 000,-). Navíc bude muset ještě uhradit výlohy spojené s výmazem firmy GO z obchodního rejstříku.

11 ŘEŠENÍ ÚPADKU GOOD OLIVER DLE INSZ

V následujícím textu se zabývám hypotetickým řešením úpadku společnosti GO v rámci nového insolvenčního zákona.

Pro všechny možné varianty řešení úpadku, je výchozím principem zahájení insolvenčního řízení, které se zahajuje na základě soudu doručeného návrhu. Potom, co by společnost GO osvědčila svůj úpadek, by soud projednal možnosti řešení této situace.

11.1 Konkurs podniku GO

První variantou řešení úpadku GO by byl zajisté konkurs. Konkurs podle ustanovení INSZ se mnoho neliší od současného ZKV, proto se o něm dále zmiňovat nebudu.

11.1.1 Nepatrný konkurs GO

Nepatrný konkurs je samostatným způsobem řešení úpadku, který by se pro společnost GO jevil jako ideální. Tento konkurs lze prohlásit buď u fyzické osoby, která není podnikatelem anebo u podnikatele, jehož celkový obrat nepřesahuje 2 000 000,- Kč (viz. kapitola 2.7.1).

Prostřednictvím této varianty budou také řešeny ty případy, kdy úpadce nemá dostatečný majetek, což je situace podniku GO.

Pro nepatrný konkurs je možné stanovit soudem různé odchylky, pro podnik GO by bylo vhodné zjednodušení konkursního řízení, mimo jiné tím, že není nutné požadovat souhlas věřitelského orgánu např. pro vyloučení majetku (v tomto případě pohledávek) z KP. Celkově bude průběh nepatrného konkursu svižnější než při klasickém prohlášení KŘ, což je podstata celé věci – snižují se tím náklady a věřitelé mohou být uspokojeni více než třeba 12,5 % (více kapitola 10.3).

11.2 Reorganizace společnosti GO

Úprava reorganizace svědčí o tom, že vedle konkursu je tento způsob řešení úpadku považován za základní. Tento způsob řešení úpadku spočívá na sanačním principu a jeho zavedení proto vyrovnává nepoměr mezi likvidačním a sanačním principem, který je charakte-

ristický pro platnou úpravu a který se nepovedlo změnit ani novelizací ustanovení o vyrovnání.

Pro společnost GO by byla tato varianta, bohužel, nepřístupná. Důvodem k tomu jsou požadavky, které musí být pro povolení reorganizace splněny, mj. obrat vyšší jak 100 000 000,- Kč (více viz. kapitola 2.7.2).

11.3 Oddlužení firmy GO

Novým (v podstatě sanačním) způsobem řešení úpadku je tzv. oddlužení. Bude přicházet v úvahu jako řešení úpadku nepodnikatelských subjektů a dále i u některých drobných podnikatelů – fyzických osob. Z tohoto důvodu ani tento způsob řešení úpadku není pro společnost GO vhodný, byť by to majitelé jistě uvítali.

11.4 Posouzení východisek

Z výše uvedeného vyplývá, že i podle ustanovení nového insolvenčního zákona by se vedení firmy Good OLIVER nemohlo rozhodnout pro jinou variantu řešení svého úpadku než pro konkursní řízení. V daném případě by však bylo nejvýhodnější využít institutu nepatrného konkursu, který by celé řízení značně urychlil a tím by vznikly jednateli nižší náklady a věřitele by bylo možné uspokojit z větší míry.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo zpracovat v konkrétním podniku projekt návrhu a realizace konkursního řízení.

V teoretické části jsem uvedla základní principy konkursního a vyrovnacího řízení, včetně nového insolvenčního zákona. Popsala jsem základní pojmy a nastínila jsem průběh konkursního řízení podle ustanovení obou forem zákona. V závěru této části jsem se zaměřila na porovnání obou dvou variant úpadkových zákonů, včetně jejich dopadů na účastníky řízení.

V praktické části jsem analyzovala konkursní řízení v reálně existujícím podniku, společně s objasněním různých způsobů řešení podnikového úpadku. Mojí snahou bylo ukázat, jak obtížné je ekonomicky připravit podnik na konkurs a jaká úskalí čekají na majitele společnosti. V závěru aplikační části svého projektu jsem zmínila i pravděpodobné řešení úpadku společnosti Good OLIVER dle ustanovení nového insolvenčního zákona.

V rámci svého projektu jsem dospěla k názoru, že Good OLIVER je podnik, který byl založen na základě principů lidskosti, ekologické šetrnosti a inteligentního podnikatelského záměru. Společnost se však v průběhu své existence, přes všechny ctnostné vize a cíle, dostala kvůli špatnému vedení a nedostatečné ochotě odběratelů dostát svým závazkům do druhotné platební neschopnosti, která měla za následek odchod pracovníků a neplacení závazků. Z toho důvodu se vedení firmy muselo rozhodnout pro prohlášení konkursu na svůj majetek.

V úvodu svého projektu jsem vyslovila hypotézu, že jak pro firmu Good OLIVER, tak pro její blízké okolí je nejschůdnější variantou řešení vzniklého úpadku prohlášení konkursu na podnikový majetek. Na základě provedených analýz, které jsem vypracovala pro potřeby svého projektu, se k tomuto názoru mohu přiklonit.

Dalším pádným důvodem pro prohlášení konkursu na majetek firmy Good OLIVER je zajištění i ta skutečnost, že pokud jednatel návrh na konkursní řízení nepodá, bude se pohybovat v oblasti trestního práva.

Závěrem lze říci, že firmy a společnosti se obecně zadlužují z několika důvodů. Snad nejvýznamnějším je ten, že se zavazují z důvodu vyplácení části jejich budoucího peněžního

toku. Ať už je důvod jakýkoliv, nastanou okolnosti, za kterých podnik nebude schopen své dluhy splatit. Konkursní právo se zabývá tím, co se v takových situacích bude dít.

Pokud konkursní právo neexistuje, věřitel má obecně k dispozici dva hlavní opravné prostředky. Za prvé, v případě zajištěného úvěru může věřitel zabavit majetek, který slouží jako majetková záruka dluhu. Za druhé, v případě nezaručené půjčky může věřitel vyzvat soud, aby prodal část z majetku dlužníka.

Tento způsob inkasního vyplácení pohledávek se dostává do obtíží, pokud zde vystupuje mnoho věřitelů a majetek dlužníka nepokryje jeho závazky. Za těchto podmínek se musí věřitelé snažit, aby začali vymáhat své dluhy jako první. Tento závod věřitelů může vést k rozebrání firemního majetku a ke ztrátě hodnoty pro všechny věřitele.

Z tohoto důvodu je společným zájmem věřitelů, aby rozdělení majetku dlužníka probíhalo systematickým způsobem prostřednictvím konkursního řízení.

V rámci konkursního řízení lze reálně existující podnik částečně revitalizovat a tím zachovat co největší zaměstnanost, což je jedním z nejdůležitějších cílů současné ekonomiky. „Nový“ podnik může posléze zvyšovat svůj výkonnostní potenciál a vyvarovat se chyb, díky kterým došlo ke krizi podniku a nebylo možné zvrátit krizový vývoj prostřednictvím sanace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BAŘINOVÁ, D., et al. Konkurzní řízení v praxi-z pohledu věřitele i úpadce. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 172 s. ISBN 80-247-0909-0
- [2] DONNELLY, J.H., GIBSON, J.L., IVANCEVICH, J.M. Management. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. 824 s. ISBN 80-7169-422-3
- [3] KEŘKOVSKÝ, M., VYKYPĚL, O. Strategické řízení-teorie pro praxi. Praha: Beck, 2002. 287 s. ISBN 80-7179-453-8
- [4] KOZEL, R. Problémy konkursního řízení a jejich řešení. Praha: Linde Praha, 2001. 337 s. ISBN 80-721-290-8
- [5] KUNCOVÁ ZUZANA. Ministerstvo spravedlnosti ČR: proč insolventní zákon vstoupí v platnost o půl roku později? [on-line] [cit.2007-2-21]. Dostupný z <http://www.konkurzninoviny.cz/clanek.htm/?ida=1648>
- [6] SYNEK, M. et al. Manažerská ekonomika. Praha: Grada Publishing, 2003. 466 s. ISBN 80-247-0515-X
- [7] Světová banka: zpráva o rozvoji světa. [on-line] [cit.2007-4-20]. Dostupný z <http://www.svetovabanka.cz/zpravy/wdr.htm=?65>
- [8] Úplné znění zákona č.328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
- [9] Úplné znění zákona č.182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
- [10] VALACH, J. Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1
- [11] VEBER, J. Management: základy, prosperita, globalizace. 1 vyd. Praha: Management press, 2000. 700 s. ISBN 80-7261-029-5
- [12] ZELENKA, J., MARŠÍKOVÁ, J. Zákon o konkursu a vyrovnání: Komentář. 2. přeprac. vyd. Praha: Linde Praha, 2002. 1169 s. ISBN 80-7201-323-8

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

GO	Good OLIVER s.r.o.
IN	Insolvenční návrh.
INSZ	Insolvenční zákon.
IŘ	Insolvenční rejstřík.
KP	Konkursní podstata.
KŘ	Konkursní řízení.
MP	Majetková podstata.
OR	Obchodní rejstřík.
VZZ	Výkaz zisků a ztrát.
ZKV	Zákon o konkursu a vyrovnání.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Porterův model konkurenčního prostředí [3]	35
Obr. 2. Logo Good OLIVER	38
Obr. 3. Majetková struktura společnosti GO (grafické vyjádření)	45
Obr. 4. Kapitálová struktura společnosti GO (grafické vyjádření)	46
Obr. 5. Konečná rozvaha společnosti GO.....	53

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Délka obchodních sporů ve světě [7]	30
Tab. 2. O-T analýza	42
Tab. 3. S-W analýza	43
Tab. 4. Majetková struktura společnosti GO	44
Tab. 5. Kapitálová struktura společnosti GO	45
Tab. 6. Seznam majetku a závazků společnosti GO	49
Tab. 7. Specifikace pohledávek společnosti GO	50
Tab. 8. Specifikace závazků společnosti GO	50
Tab. 9. Specifikace závazků k zaměstnancům společnosti GO	51
Tab. 10. Inventarizace majetku společnosti GO	52
Tab. 11. Výkaz zisků a ztrát společnosti GO	53
Tab. 12. Rozdělení pohledávek do bonitních skupin	59
Tab. 13. Tabelace konečné zprávy	64
Tab. 14. Tabelace rozvrhového usnesení	64

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Návrh na prohlášení konkursu

PŘÍLOHA P I: NÁVRH NA PROHLÁŠENÍ KONKURSU

adresa krajského soudu

datum, místo

Navrhovatel: Good OLIVER s.r.o.

adresa, IČO

N Á V R H

na prohlášení konkursu podaný dlužníkem

Přílohy: účetní závěrka, seznamy a specifikace majetku, pohledávek, závazků, věřitelů a dlužníků

I.

Dlužník je podnikatelem zapsaným v obchodním rejstříku vedeným *Krajským soudem v ...*, *oddílu...*, *vložky...*

Důkaz: výpis z OR.

II.

Předmětem podnikání společnosti byla výroba dekorativních a užitkových produktů z korku a dále koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej.

Vlivem nezaplacení zboží ze strany našich odběratelů dostala v roce 2006 do platební neschopnosti, která přetrvává dodnes. V současné době se již jedná o předlužení dle ust. § 1 odst. 3 ZKV, neboť společnost má více věřitelů a její splatné závazky jsou vyšší než její majetek.

III.

Společnost je tedy v současné době předlužena bez možnosti tyto dluhy uhradit. Za tohoto stavu navrhuji, aby zdejší soud vydal

U S N E S E N Í,

kterým prohlásí na majetek společnosti Good OLIVER s.r.o. konkurs.

podpis dlužníka

